

Jobb új esztendő!

Írta: Rácz Sándor dr.

Meghozza-e az 1932-es esztendő azt a változást, amelyet gazdasági téren olyan epedőn kíván a gazdasági válságoktól agyonhajtott emberi társadalom, vagy pedig tovább fog-e mélyülni az a krízis, amely eddig végigpusztított az egész kulturális és gazdasági világban? Ez a kérdés, amely keresztülvillan az új évbe belépő ember agyán, mert ettől függ nemcsak gazdasági egyensúlya, gazdasági léte, hanem egész életsorsa, jövője, boldogulása.

Kétségtelen az, hogy az 1931. évben az egész gazdasági rend súlyos megpróbáltatáson ment keresztül. Azok a remények, amelyeket az 1931. évhez fűztünk, nem teljesedtek be, a válság tovább mélyült a múlt év folyamán és elérkezett arra a vonalra, amelynél mélyebbet már elképzelni sem tudunk. Mindazok a ható okok, amelyek a válságot előidézték, nem szűntek meg, hanem tovább működtek és roncolták a gazdasági társadalom olyan részeit is, amelyek eddig a kórtól meg voltak kímélve. Nincsen ma Európának egyetlen állama sem, amely azt mondhatná, hogy nem érintette a válság és a jólétnek az a relatív magas foka, amelyben a francia társadalom van, csak annyit jelent, hogy ezen ország politikai és gazdasági speciális beállításánál fogva a legjobban tudott eddig védekezni a válság fojtó küzdelmében.

A javulást abban látom, ami tulajdonképpen minden bajnak oka, magában a válságban. A gazdasági szervezet éppen olyan, mint az emberi a kór kitermeli a magánantitoxinjait, amelyek azután a javulást megindítják. A válság olyan pontra jutott, hogy tovább nem mélyülhet az egész társadalmi rend megbolygatásának veszélye nélkül és mert ez így van: meg kell javulnia a mai helyzetnek. Nagy gazdasági törvényszerűségek szólnak ezen feltevés mellett. A nyersanyagok árának hirtelen és eddig nem tapasztalt zuhanása okozta a válság kiterjedését olyan államokra is, amelyek egyébként a világháború által okozott helyzetváltozások által közvetlenül érintve nem voltak. Amerika bizony nem vesztette el a háborút, a válság mégis szörnyű pusztításokat végzett ott is a nyersanyagok árának zuhanása folytán. Ez a zuhanás már megállott és így az árak alakulásában egy bizonyos stabilitás állott elő, amely a közeljövőben már csakis felfelé változhat. Az ipari termelés az alacsony árakhoz idomult, amely most már az ismeretlen kereslet és az ismeretlen elhelyezési lehetőség számára egy stabil kalkulációs bázison dolgozhat. Maga a bázeli legutóbbi konferencia, amely Németország mai fizetési képességét egy alapos tanulmányban vizsgálta meg, koncedálja azt, hogy a nyersanyagok árában nem várható további zuhanás, amely a produktív lehetetlenné tenné. Ezzel a stabilitással egy nagy lépéssel haladnánk a kibontakozás felé.

Egy másik momentum, amely a javulásra vezet, éppen abban áll, hogy nagy és a válságtól eddig megkímélt államok is beleestek ebbe a betegségbe. Ugy vagyunk a gazdasági bajokkal, mint a fertőző járványokkal. A meddig csak a külváros szegényei sorában pusztít a kór, addig az előkelő városrészek nem törődnek a járvánnyal. Ha ezen részeken is elterjed, mindenki felfigyel és igyekszik a járványt lefékezni. Amíg csakis a háború által közvetlenül sújtott államokat szántotta végig a válság, a többi állam részvétlenül nézte végig azok vergődését. Ha segített is egyes államokon kölcsönök és egyéb kedvezmények nyújtásával, abban is inkább az üzleti elhárítások domináltak, mint a részvét szava. Most azután változott a helyzet, a nagy államok is betegek és most már összefogva, összetartva egymáson

Hindenburg újévi szózata

„A külföld ne kívánjon lehetetlent a német néptől” — Az egész világ feszült figyelemmel várta a német államfő újévi beszédét Moszkva érthetlenné tette Hindenburg rádióbeszédének legtöbb részét

Berlinből jelentik: A Szilveszter szennációja Hindenburg német birodalmi elnök rádiószózata, valamint annak a moszkvai rádió által való megzavarása. A német birodalmi elnök programszerűen nyugateurópai időszámítás szerint fél tíz óraker kezdte újévi rádiószózatát. Hindenburg beszédét az összes német adóállomások közvetítették, de be voltak kapcsolva az Egyesült-Államok, valamint a dániai állomások is. Ugyiszólván az egész világ feszült figyelemmel várta Hindenburg rádióbeszédét.

mivel attól vártak programot Németország követendő politikájára vonatkozólag. Hindenburg rádióbeszédének azonban csak az első részét, valamint utolsó mondatát lehetett hallani, mivel a beszéd nagyrészt a moszkvai internacionálé rádióállomásának közbelépése érthetlenné tette. Hindenburg beszéde közben ugyanis a moszkvai rádió ugyanazon a hullámhosszon propaganda-beszédet közvetített, mely tulharsogta a birodalmi elnök szavát. Hindenburg beszédének első része a következő:

Köszönet és elismerés jár a német nép áldozatkészségéért

— Mint a német birodalom elnöke és mint olyan ember, aki korára való tekintettel a német történelemnek egy nagy korszakát élte végig, feljogosítva érzem magam ahhoz, hogy néhány szót intézzek a német férfiakhoz és a német asszonyokhoz. A német népnek most súlyos terheket kell viselnie. Tudom, hogy milyen áldozatokat követel tőlünk az idő és éppen ezért kötelességemnek tartom leszögezni, hogy nagy köszönet és elismerés jár a német népnek azért az áldozatkészségért, amelyet tanusít. A német nép felismerie az idők súlyos és rendkívüli voltát és magára vállalta a terheket. Éppen ez jogosít fel bennünket arra, hogy a külföld követelő szavával szemben kijelentsük, hogy a lehetetlent mi sem bírjuk elviselni, hogy lehetetlent mi sem vállalhatunk. Nekünk a külföldet arra kell kérnünk, figyelmeztetnünk kell arra, hogy ne nehezítse meg talpraállásunkat. Bizom abban, hogy a német nép meg fogja őrizni rendületlen hitét hazája jövője iránt. Az Isten vár sokszor megmentette Németországot az inségtől és bizunk abban, hogy most sem fogja elmagyni...

Amikor Hindenburg beszédében ideért, szavait elnyomta a moszkvai internacionálé rádiójának hangja, amelyben német nyelven egy ismeretlen kommunista agitátor tartott beszédet:

— Készüljétek fel német munkások a nagy politikai tömeg harcra — mondta harsány hangon az ismeretlen a moszkvai rádióban. Mi Szovjetnémetországot akarunk és a kommunizm meg is teremti ezt a birodalmat. Sorakoz-

zatok német munkások a vörös lobogó alá. Éljen a proletár egységes munkásfront.

Amikor Moszkva ideért, újból hallani lehetett Hindenburg szavait, de ez már beszédének csak a befejezése volt:

... és most minden német férfinak és minden német asszonynak szívből boldog újévet kívánok.

Hindenburg rádióbeszédének megzavarása világszerte kínos feltűnést keltett.

kell segíteniök. Angliát nem lehet elejteni, egy kisállamot igen. Anglián segíteni kell és ez a segítség lehetőségeket jelent a kisállamokra nézve is.

A fentemlített bázeli tanácskozás végső rezüméje az volt, hogy sürgős segítséget kell nyújtani Németországnak. És most segíteni is fognak. Nem újabb Dawes vagy Young vagy egyéb más papirkonstrukciókkal, hanem effektív eszközökkel. Minden értelmes ember látja, hogy a rekonstrukció nagy munkáját nem szép papiros-tervekkel és koncepciókkal lehet megoldani, hanem valóságos és az életbe átültethető intézkedésekkel. Ezek lehetnek nagy átfogó akciók is, de lehetnek kis kérdések, amelyekre Benes célzott karácsonyi nyilatkozatában.

Javulnia kell a hitelviszonyoknak is. Ezt azért mondom olyan kategorikusan, mert meg vagyok arról győződve, hogyha ezen a téren javulás nem állana be, úgy a tőke önmagával jönne ellenkezésbe, vagyis előállana annak az egyenes negációja. A pénz nem fenekelhetik meg a szennyesládák mélyén, mert ha ez a helyzet általános lenne, úgy a pénzből nem lenne pénz. Megszűnne pénz lenni, semmivé lenne. Azzá kell lennie, mert ha nem tudja teljesíteni azt a funkciót, amelyre a gazdasági vérkeringésben hivatva van, úgy akkor többé szerepe nincsen.

A bajban az emberek összetartanak. Látjuk azt nagy földrengések idején, hogy megszűnik az emberek közötti harc és a társadalomra zúdított elementáris zivatarok megér-

tésre hívják fel az embereket. Itt van a javulás lélektani alapja. Mindannyian nagy bajban vagyunk, egyikünk sincs megkímélve a gondoktól és ebben a szenvedésbenteljes időkben fog ismét megszületni az emberi szolidaritásnak az a nagy gondolata, amelyet eddig mindazok vallottak, akik a nagy eszméket képviselték. Ennek a felismerése fogja összehozni az embereket abban, hogy egyesült erővel és a közös érdekek tudatában keressék a megoldást. És bármennyire rombolódott is le az emberi társadalom a gazdasági téren, csodálatos gyorsasággal jöhet a javulás. Olyan gyorsan, mint amilyen hamar kilábal egy már feladott beteg a gyógyíthatatlannak látszott betegségből.

Az emberiség eddig is sok válságon ment keresztül. Soha el nem pusztult, mert nem pusztulhat el. Benne van az emberi társadalomban is az a vitalitás, amely mindent mozgató és evolúciókat érlel. A sok baj dacára az emberiség fejlődési vonala felfelé tendál. Csodás alkotásokat produkál az emberi agy. A technikai alkotások talán megszületésük pillanatában hátrányokat is jelentenek — a racionális termelést sokan tartják a bajok kutforrásának — de végeredményében mégis az egész emberiség javát szolgálják. Ez a generáció ki fog evickélni a bajokból és a szenvedésekben megtisztulva fogja megismereni az új érárt, amely lehetővé teszi az emberek jobb és emberibb elhatását. És ha ide eljutunk, akkor a bajok is csak javunkra szolgáltak és a haladás gondolatát segítették elő.

Az új ügyvédtörvényt a miniszterium meg-

küldötte az aradi törvényszéknek

A törvény emeli az ügyvédi kar presztizsét — Szabályozták a hivatalos iratok kiállítását és hitelesítését — Talárban kötelesek tárgyalni az ügyvédek — Megalakult a nyugdíjgyesület

Jogi doktorátussal vehetők csak fel ügyvédek az Ügyvédi Kamarába

Ma érkezett le az aradi törvényszékhez az új ügyvédtörvény, amely egyúttal a „Monitorul Oficial”-ban is megjelent. A törvény célja és intenciója az ügyvédi kar presztizsének emelése és a legelső munkálatokat Suciu János dr. volt aradi ügyvéd, a kolozsvári ügyvédi kamara dékánja végezte. A nemzeti-parasztpárti kormány alatt Voicu Nitescu igazságügyminiszter nyújtotta be a Kamarához, azonban a törvény megszavazása a szenátus ellenkezésén meghiúsult. Most került újra a parlament elé és még Karácsony előtt meg is szavazták a törvényt, amelyet az igazságügyminisztérium Aradra leküldött, azzal, hogy a törvényhez a végrehajtási utasítást későbbi időpontban adja ki.

Az ügyvédi vizsgák

A 300 paragrafusra terjedő törvény kimondja, hogy az ügyvédi kamarákba ügyvédként jogi doktorátussal, három évi gyakorlattal és ügyvédi vizsgával rendelkező egyének vehetők fel. Mint jelöltek, diploma alapján jelentkezhetnek az egyetemet végzett hallgatók. Ügyvédi vizsgát júniusban és októberben lehet tenni Bucarestben, Kolozsváron, Csernovicban és Jassiban.

A törvény kimondja, hogy hitelesítés végett a különböző fórumokhoz nem lehet beadni iratot, csakis abban az esetben, ha ezeket ügyvéd szerkesztette és hitelesítette. Kivételt jelentenek a lakbérleti szerződések, a munkásszerződések, kiadói szerződések, mezőgazdasági természetű szerződések, nyugták és prokurák. Ez a törvényszakas határozottan az ügyvédek javára szól. Ugyancsak az is, amelyik kimondja, hogy a közjegyzők csakis olyan iratokat szerkeszthetnek, amelyeket az 1874-es, 1886-os és 1894-es törvények speciálisan a hatáskörükbe utalnak. Telekkönyvi beadványokat csakis ügyvédek készíthetnek. A közégi

jegyzők és jegyzőségi titkárok semmiféle iratot sem állíthatnak ki. Ezzel az ügyvédek régi sérelmeit orvosolták.

Az ügyvédi honoráriumokra vonatkozólag a törvény úgy intézkedik, hogy a kikötött tiszteletdíjknál az ügyvédnek előjoga van felének ama tárgyra, amelyet az ügyvédi szolgálattal biztosított, vagy megszerzett. Az ügyvéd eme előjoga azonnal az állam előjoga után következik. Írásbeli tiszteletdíj szerződés esetében az ügyvéd biztosítási végrehajtást fogadatosíthat kliense vagyona számára saját javára.

A törvény kimondja, hogy ügyvédi irodában a gépirónókn kívül csakis jogvégzett egyének működhetnek, azonban a szerzett jogokat tiszteletben tartja. 1932 január elsejétől kezdve — a járásbíróskágot kivéve — minden bírói fórumnál az ügyvédek talárban kell megjelennie. Az ügyvédek csakis az irodában szabad felével tárgyalnia, bírósági épületekben, vagy másutt tilos. A törvény erőlyesen lép fel a zugirások ellen is és a zugirászatot 6 hónaptól egy évig terjedő fegyházbüntetéssel sújtja.

Az ügyvédek nyugdíjintézménye

Ujdonság a törvényben, hogy felállítják az ügyvédi kamarák szövetsége mellett működő Romániai Országos Ügyvéd Nyugdíjpénztárt, az egyes kamarák mellett a segélygyesületeket.

BÉLYEGARJEGYZÉKET KOMOLY érdeklődőknek bérmentve k i d: belyegkereskedőme Budapest, IV., Váci-útcán 45. szám.

Ezeknek alapfához az ügyvédeknek is hozzá kell járulniok olyképpen is, hogy 1932 január elsejétől kezdve a peres iratokra bélyegeket kell ragasztaniok. A bélyegek különböző természetű és bírósági fórumai szerint 2, 5, 10, 20, 30, 40 és 50 lejesek lesznek.

35 évi működés után teljes nyugdíját kapja az ügyvéd, 30 év után 70 százalékot, 25 év után 50 százalékot, 20 év után 40 százalékot. Özvegyek és kiskorú gyermekek 50 százalékos nyugdíjat kapnak. Mindent felemli a törvény, csak még azt nem, hogy a nyugdíjakat miképpen állapítják meg. Erre vonatkozólag a közelebbi adatokat a végrehajtási utasítás tenjeszti elő, amely a közeljövőben jelenik meg. A nyugdíjnyújtott ügyvéd már nem tárgyalhat.

Tiszteletben tartják a szerzett jogokat

Rendkívül bonyolult és helyenként nehezen érthető a törvénynek az a része, mely a jelöltek helyzetére vonatkozik. A törvénynek egy rendkívül kétséges szakasza az, amely kimondja, hogy az ügyvédnek szerzett jogait mindig tiszteletben tartja, eközben azonban nem tesz egy szó említést sem a jelöltekről. Mindenesetre feltűnő, hogy a törvény rendkívüli kedvezményekben részesíti azokat, akik 1928 március elsejéig be voltak jegyezve jelölteként a Kamarában, mert ezeknek biztosítja az 1907-es törvény kedvezményeit, két évi gyakorlatot és vizsga nélküli ügyvédséget.

Ugyancsak ez vonatkozik azokra is, akik 1924-ben már be voltak írva valamelyik jogi fakultáson. A többiek számára vajmi kevés jót rejtget a bonyolult törvény. Valószínű, hogy helyzetük a végrehajtási utasítás megjelenéséig nem is tisztázódik teljesen.

Amputálják Toscanini, a világhírű karmester jobbkarját

Amikor az orvosok tudatták vele, hogy a műtét elkerülhetetlen, Toscanini ideg sokkot kapott

Bécsből jelentik: A Neues Wiener Journal newyorki jelentés alapján jelenti, hogy Toscanini, a világhírű karmester súlyosan megbetegedett és valószínűleg le kell operálni a jobb-

kariját. A lap szerint, amikor orvosai közölték Toscaninival, hogy a műtét elkerülhetetlen, a nagy karmesteren hirtelen idegösszeomlás lett urrá.

Az én vizslám!

Írta: BÓDY BÓDOG.

Szenvedélyes vadász létemre, legkedvesebb szórakozásaim közé tartozott a jól betanított, megbízható vizslával kettesben való bakrázás. Mindég kitűnő fajvizslákat tartottam, amelyek nekem sok-sok örömet szereztek. Oly jól értették egymást vizslámmal, hogy minden mozdulatainkat figyeltük, így ha a kutya kissé eltávolodott is, folyton visszanezített és figyelte jelzéseimet, ha ilyenkor magasan felemeltem karomat, úgy „droppol”-t és mindaddig fekvé maradt, míg mellé nem értem. A kézzel jobbra, balra, vagy előre való mutatásnak, mindig pontosan engedelmesskedett. Ha vadat szimatolt, óvatosan haladt az irányban és megközelítve, „állotta”. A vizsla állásából biztosan megtudtam állapítani futó, vagy repülő vadat „áll”-e?

A legizgalmas vadász-élményeket nyújtotta ugy nekem, valamint a vizslámnak is a tavaszi szalonkahuzás ideje. A telet a vadászat szempontjából kénytelen hanyélessel töltöttük el és így alig vártuk az „occui” idejét, mondom, vártuk, mert vizslám is teljes tudatában volt a bekövetkezendő izgalmas élvezetnek! Midő az első kiránduláshoz készülődtem, a vizslám ideges türelmetlenséggel figyelte előkészületeimet, körülugrált és csaholt örömeiben.

Midő fölértünk az erdőbe és elfoglaltam leshelyem, vizslám nyugodtan lefeküdt mellettem, várta az alkonyat bekövetkezését s amidő az első három csillag megjelent az égen, figyelni kezdett, biztos tudatával volt annak, hogy most kezdődik a vadászat az erdei szalonkahuzásra. Nem érdekelte őt ekkor semmi

egyéb, néha egy-egy nyul motoszkált, vagy surrant el közelünkben, vagy a rigók, szajkók és egyéb repülő madarak mutatkoztak, ezeket mind figyelmen kívül hagyta, de amidő az első püsszegést, vagy kurrogatást meghallotta, fejét magasra emelve, abba az irányba tekintett, ahonnt a hang jött és így engem előre figyelmeztetett a ritka vendég érkezésére. Ha eldördült fegyverem, figyelte, ha vajjon eltaláltam-e és ebben az esetben azonnal eliramodott a zsákmány után, amelyet a legképzeltetlenebb távolságokról is elhozta és nagy örömmel előttem tette le. Ha ellenben elhibáztam, úgy fekvemaradt bár, de szemrehányó tekintetet vetett rám. A szalonkahuzásokra számos aradi barátom, vadásztársam rándult ki hozzám és vette igénybe vendégszeretetem és vizslám megbízhatóságát; így többek között dr. Simó Károly barátom, aki oly szenvedéllyel üzte a szalonkahuzás vadászatát, hogy képes volt 15 kilométert megtenni biciklin oda és vissza, csak hogy egy jó less-t el ne mulasztson. Gyakori vendégeim voltak többek között, Fábry Sándor, Dániel Péter, Kabdebó Tóni. Megtörtént, hogy Simó lelőtt egy szalonkát, amely, mint monda, úgy esett le, „mint a rongy”, de nem volt képes megtalálni s miután már nagyon sötét lett, abba kellett hagynia a keresést; én megvigasztaltam, hogy másnap vizslám a hideg szalonkát is megtalálja és elhozza, ez meg is történt és Simó örömeiben mindenféle ajándékokkal akart kedveskedni vizslámnak, igérve neki egy díszes csokrot a nyakába és pompás nyalánkságokat. Hasonlóképpen kerítette elő vizslám Dániel és Fábry által lelőtt és elveszettnek hitt példányokat is.

Hogy ezek után én mellán és jogosan büszke voltam vizslámrá, az csak természete-

tes. Hogy mennyire intelligens és tanulékony a fajvizsla, bebizonyítottam azzal, hogy vizslámat megtanítottam beszélni, énekelni, nevetni, ajtot nyitni és úgy beszéltem hozzá, mint egy embertársamhoz; mindég megértett és teljesítette akaratom.

Egy alkalommal egy nagyobb vadásztársasággal együtt vadászva, szobakerült a vizslák ügyessége. A vadászat tagjai olyan hihetetlen mondatnám lehetetlen cseleket soroltak fel, hogy jó magam már megsokalva a tulhajtott „jägerlateint”, elhatároztam, hogy én olyat fogok nekik mesélni, ami tulhaladja a legmerészebb képzeletet is. Noshát, mondom, nekem is volt egy esetem, amely engem is mód nélkül meglepett. Ugyanis egy ízben vadászat után vizslámmal hazafelé ballagva, a mezőn szemközt jött velünk egy szürös atvái, akit vizslám megpillantva, már jó távolból „huzott” felé. Én meg lévén győződve afelől, hogy vad-örzövel találkoztunk, akinél esetleg egy elrejtett vad is van, megállítottam és erőlyesen rá-rivaltam, hogy adja elő a nála levő vadat, ami kétségtelennek látszott előttem tekintve, hogy vizslám állapdóan feszeseen állotta. Az ember szabadkozott, hogy ő nem vadászott, soha nem is szokott vadászni és engedjem őt békecségesen haladni dolga után. De nem oda Buda, mondam én, hanem előbb alaposan megmótom; levetettem szürét, kiürítettem tarisznyáját, sőt még a kalapját is levétttem, de vadnak nyoma sem volt. Nem tudtam magamnak megmagyarázni az esetet, tekintve vizslám megbízhatóságát és így végre arra a gondolatra jöttem, hogy megkérdezzem, mi a neve az embernek. „Füri Bálint”, instálom alássan. Noshát ezért állotta a kutya, mert ilyen neve volt.

Rigában találkoznak Románia és a szovjet kiküldöttjei

Január második felében kezdődnek a tárgyalások.

Bucurestből jelentik: A „Vătorul” mai száma közli, hogy ma reggel megérkezett Bucurestibe Szovietország választott delegációja, hogy hol találkozhatna a két ország delegációja, Románia Páris, vagy Rigát ajánlotta, míg a Szovjet véleménye szerint legalkalmasabb hely Moszkva volna, azonban nincs kilógása az ellen sem, hogy Rigában találkozzanak a delegációk. A román válasz kifejti, hogy a román kormány Rigát tartja alkalmasnak a tanácskozások színhelyének. Eszerint tehát Rigában fognak találkozni a román és orosz kiküldöttek, január hó folyamán. A fontos tanácskozást a két ország ankarai követségei készítik elő.

A román—oroszmegnemtámadási szerződésrel kapcsolatban egyébként a „Curentul” a következőket írja:

Diplomáciai körökben valószínűnek tartják, hogy a lengyel—oroszmegnemtámadási szerződésnek nem lesz „conditio sine qua non”-ja a román—oroszmegnemtámadási szerződésnek, azonban a szerződésnek lesz egy klauzula, amely ki fogja mondani, hogy a szerződés csak akkor lép életbe, ha Románia és Oroszország között hasonló szerződés jön létre. Tegnap egyébként ebben az ügyben Ghica külügyminiszter hosszabb tanácskozást folytatott PiauX bucaresti-i francia követtel.

Fenyegető a helyzet Jugoszláviában

A kivitel csökkenése a nyomor növekedését idézte elő — Módosították a diktatúrát

Londonból jelentik: A Manchester Guardian a legsötétebben festi meg a Jugoszláviában uralkodó állapotokat. A nyomor abban rejlik, hogy megszűnt a kivitel Jugoszlávia két legjobb vásárlója, Ausztria és Magyarország felé. A legsúlyosabb szociális kibővítés fenyegetnek az országban és a diktatúrát azért módosították, hogy kiszélesítsék a felelősség alapjait.

Az aradi Felsőkereskedelmi párhuzamos osztályainak megmentése

Pacuraru Brutus kamarai főtitkár bucaresti-i intervenciója — Nyilatkozik Suciu Vazul, az iskola igazgatója — A szülők küldöttsége Mateescu István kamarai elnökkel

Az aradi Felsőkereskedelmi Fiuiskola problémája egyre jobban foglalkoztatja az érdekelt köröket. Mint arról mai számunkban megemlékeztünk, a szülők küldöttsége a tegnapi nap folyamán felkereste Radu Cornél dr. intérimár-bizottsági elnököt, Serbanu György dr. vármegyei prefektust és Domán Sándort, a Kereskedelmi Testület elnökét, akikől azt a választ nyerték, hogy mindenben támogatni fogják a szülők akcióját, sőt hajlandók anyagi segítséget is nyújtani ahhoz, hogy a tanévet az iskola B) osztályainak növendékei is befejezhessék. A szülők akcióját egyébként az aradi Kereskedelmi és Iparkamara is támogatja. Pacuraru Brutus kamarai főtitkár ma érkezett haza Bucurestiből, ahol járt a miniszteriumban és érdeklődött a párhuzamos osztályok megszüntetése iránt. Az Aradi Közlöny munkatársának ma alkalma volt beszélni a kamarai főtitkárral, aki a következőket mondotta:

— A miniszteriumban kijelentették, hogy a költségvetési redukció folytán az állam segítségére semmiesetre se lehet számítani. Viszont tény az, hogy az aradi Kereskedelmi iskolában a véglegesített tanárok vannak tulsulyban, a kiknek fizetését az állam akkor is ki kell hogy utalja, ha azok nem tanítanak.

A kérdéssel kapcsolatban felkerestük Suciu Vazult, a Kereskedelmi iskola igazgatóját, akitől megkérdeztük, hogy hány nem véglegesített tanára van az iskolának és hogy az egyes

A legjobb angol tea,

amelytől minden szakértő elvan ragadtatva és mindenütt előnyben részesül, a

HORNIMAN'S TEA

Felszámol a Ransburg és Bing Rt. Aradon

Arad egyik legelőkelőbb bor és pálinka nagykereskedő-cége beszünteti működését — A két legrégebb vállalatból a múlt évben alakult a részvénytársaság — A kihitelezési viszonyok kényszerítik a likvidálásra — A temesvári Kimmel-cég veszi át a vállalat vevőkörét

Arad kereskedelmi és gazdasági köreiből a mai nap folyamán általános feltűnést keltett az a hír, hogy Arad egyik legtekintélyesebb bor és pálinka nagykereskedő cége: a Ransburg & Bing R.-T. likvidál. Lapunk más helyén számolunk be arról, hogy az utóbbi napokban közel száz aradi cég adta vissza iparengedélyét. Ezek között volt a Ransburg & Bing-cég is, amelynek vezetői a mai napon bejelentették az Iparkamaránál, hogy lemondanak iparukról ugyanakkor pedig a törvényszéken bejelentették, hogy január elsejével a cég likvidál. Értesülésünk szerint azonban a Ransburg & Bing R.-T. eddigi helyiségeiben az 1812-ben alapított I. és C. Kimmel temesvári cég nyit fiókot, amely átveszi a likvidált cég aradi vevőkörét. A Kimmel-cég aradi fiókját Gót Ede a Ransburg & Bing R.-T. eddigi beltagja fogja vezetni, aki Erdélyben is ismert kiváló szakember és már évek óta működik a szakmában.

Maga a Ransburg & Bing R.-T. csak egy éve áll fenn, amikor azt négy millió lej részvénytőkével alapították. A Ransburg M. és Fiai, valamint a Bing Ede-cég egyike az aradi piac legrégebb vállalatainak. Mindkettőt már a múlt század hatvanas éveiben nemcsak az

egykori monarchia területén, de Európaszerte is jól ismerték és a két cég mindig a legkomolyabb, a legszolidabb vállalatok sorában állott.

Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Bing Jánost, a likvidáló cég egyik beltagját, aki a felszámolással kapcsolatban a következőket mondotta:

— A likvidálás tervével már hónapok óta foglalkozunk. A cég felszámolására főleg az általános hitelezési viszonyok készítettek. A jelenlegi körülmények nagyon sok, egykor szolid céget hoztak abba a helyzetbe, hogy kényszerre egyezséget kérjen, vagy pedig csődbe menjen. A mai viszonyok közt pedig szinte lehetetlen megkeresni azt, amit az ember egy-egy fizetésképtelenségnél, csődnél veszít, úgy, hogy alapos megfontolás után azt tartottuk a leghelyesebbnek hogy felszámolunk. Természetes, hogy erre nem könnyen határoztuk el magunkat és amikor elhatározásra került a sör, — be kell vallanom — nemcsak anyagi, de bizonyos lelki motívumok is közre játszottak. Épp ezért volt nehéz az elhatározás. Elvégre a Bing Ede-cég 70 éven át, míg a Ransburg-cég 75 éven át működött a piacon.

A cég története után érdeklődtünk, amelyet Bing János röviden a következőkben foglalt össze:

— A Bing Ede-céget édesapám alapította és azt negyven éven át vezette, míg én harminc évig állottam a cég élén. Ugyanabban az épületben volt a raktár, az irodahelyiség hetven évvel ezelőtt is, ahol most a likvidáció történik. A Bing Ede-cég egyike volt annak idején a monarchia legnagyobb cégeinek és állandó üzleti összeköttetésben állottunk az egykori monarchia legkülönbözőbb részein lévő kereskedőkkel.

Beszéltünk a likvidálással Ransburg Sándorral, a cég másik beltagjával is, aki a következőket mondotta:

— A Ransburg M. és Fiai céget édesapám Ransburg Mór alapította 1856-ban, tehát a cég hetvenöt éves volt. Én immár 35 éve vezetem az üzletet. Rajtam kívül a vállalatnak még egy vezetője volt: fivérem, Ransburg Zsigmond, aki azonban negyven esztendővel ezelőtt meghalt. A Ransburg M. és Fiai cég üzleti tevékenysége a háború előtt nemcsak az egykori monarchia, de egész Európa területére is kiterjedt. Résztvettünk több kiállításon, így a cég díjat nyert az 1878. évi párisi világkiállításon, 1885-ben a budapesti, 1889-ben a teplici kiállításon, aranyérmeket nyert 1879-ben a székesfehérvári és kitüntető okmányt 1890-ben az Alföldi és Délmagyarországi kiállításokon.

A likvidálás okairól Ransburg Sándor a következőket mondotta munkatársunknak:

— Annak ellenére, hogy a vállalat semmi nemü idegen tőkét nem vett igénybe, sem áruban, sem készpénzben, a súlyos gazdasági és kihitelezési viszonyok következtében kénytelenek voltunk a likvidálást elhatározni. A zárszámadások összesítése most folyik és a likvidáció minden valószínűség szerint több hónapot vesz majd igénybe.

Aradi színésznők sikamlós esetei

Egy naiva naivágai — Amikor Kiss Mariska karsu fiatal leány volt — Lengyel Irén kinos pillanatai — Mi történt „Katalin”? — Neményi Lili esete egy dalszöveggel

Nyilatkoznak az aradi színésznők mindarról, amit eddig elhallgattak

— Na de kérem! — Ilyen indiszkrét kérdést! Hogy gondolja ezt? — Ilyen és hasonló kifakadásokkal fogadták merész körkérdéseimet. Hat ezek után azt gondolná az ember, hogy választ nem is várhat és bizony jó lesz ha azt nézi, hogy mielőbb kint legyen az öltözőből. Na igen, színésznőkről van szó, akiket már sokszor meginterjúvoltak, megkritizáltak, különböző kérdésekkel faggattak, s akik mindig készséggel, sőt nagyon szívesen nyilatkoztak, bármiről, kezdve a szerepüktől a legujabb toalettjükig, első szerelmük idilljén keresztül a legujabb — férjükig. Hiszen a színésznő reklám nélkül olyan mint a kaviár pezsgő nélkül...

De azért ha már egyszer feltettem a kérdést, felteszem még egyszer, hátha időközben meggondolták magukat s hajlandók válaszolni.

— Melyik volt életének a legsikamlósabb pillanata?

Elhatároztam, hogy sorba veszem az aradi színésznőket. Nem korszerinti sorrendet akarok venni, mert ki ismeri és ki meri tudni egy színésznő éveinek számát? Pillanat sugallta leleményességgel határoztam el az ABC sorrendet. Tehát:

Bárdy Teri

a társulat szőke naivája, szerepköréhez illő pirulással válaszol:

— Egy naivanak nem lehetnek sikamlós pillanatai, sem a színpadon, sem magánéletben — mondja ártatlan mosollyal. (Bárdy Teri a magánéletben Forgács Sándor, a kiváló karakterszínész felesége és bár alig múlt husz éve, egy kétesztendő gyermek anyja.)

Bárdos Klári

a légiesen karsu mélységes kék szemű szende, kedves történetet mesél el válaszképpen körkérdéseimre:

— Bécsben történt... Egy négyemeletes bérpalotában laktam és bálutáni hangulatban eltévesztettem az emeletet. Behatoltam egy elegáns, lilapizsamás férfi lakosztályába, aki revolverrel fogadott, mert azt hitte, hogy betörő jár lakásán. A sikamlós az volt a dologban, hogy már vetkőzni kezdtem, amikor felfedezett a szobájában...

Kaszab Anna

titokzatos és sokat sejtető mosollyal válaszol:

— Imádom a sikamlós pillanatokat, azok voltak életem legszebb percei... De volt egy esetem, amire legszívesebben emlékszem vissza. Tél volt és a Svábhegyen rödliztünk a férjemmel. A sikamlós lejtőn annyira meglökött a férjem, hogy kirepültem a rödliből és egy főherceg karjaiba estem. A főherceg nem is engedett el többé... Természetesen a férjem beadta a válópert, ez lett a vége ennek a sikamlósának...

Kiss Mariska:

— Az én koromban — sajnos — már nem történnek olyan könnyen sikamlós dolgok az emberrel, hiszen tudja, hogy tul vagyok a harmincon... és nagymamákat játszom a színpadon. De voltam ám én is karsu fiatal lány, akkoriban bizony ketten-hárman is vigyáztak rám, hogy valami sikamlós dologba ne kerüljek bele... Győrben voltam fiatal drámai szende...

— Ungváry Miklós volt színgazgató kísért el vendégszereplésemre, ő vállalta a garde-dame szerepét, mert másnap már Győrben kellett ismét fellépnem. A szombathelyi pályaudvaron három kocsi várt rám... Szombathe-

lyen nem ismertek és így a drámai szendét váró urak véleménye megoszlott: a város vezető férfia, egy bankvezér ült az első fogatban arra az esetre, ha a szende csinos fiatal lány... A második kocsi az a deputáció helyezkedett el, amelyik az éltes drámai hősnőt szállította volna lakására.

— Kedves művésznő, térjünk csak a tárgyra... — bátorkodtam figyelemztetni Kiss Mariskát, aki egészen elvesztette a fonalat visszaemlékezései közepette.

— Ja igen, a sikamlós pillanat... Hát az kérem nem érkezett el, mert hárman is őriztek egész este. A jó Ungváry, azután a bankvezér, no meg egy újságíró... A „Budoárok királyát” játszottuk. A darabot előzőleg be kellett mutatni, mert papok rendezték az estélyt és a sikamlós részek ki voltak rekesztve természetesen. De azért jó volt, csak nekem nagy problémát okozott az, hogy a színpadon át kellett öltöznöm, úgy oldottam meg a dolgot, hogy egy paraván mögött vetkőztem le és a közönség előtt öltöztem fel... Hej régen volt, talán igaz sem volt.

Lengyel Irén:

Az aradi Fehér Kereszt-szálloda halljában a férjével együtt fogad. Baj van, egy boldog fiatal asszonynak hogyan tesz fel ilyen indiszkrét kérdéseket az ember? És a nagyobbik baj az, hogy — mit válaszolhat rá a férje előtt?

— Izé... Kedves művésznő... — kezdem és közben egyre a férjre pislogok... Ott ül Lengyel Irénnel szemben egy karosszékben és udvarias figyelemmel kíséri beszélgetésünket. Amennyire csak lehet lehalkítom a hangomat, amikor felteszem a kérdést:

— Melyik volt életének legsikamlósabb pillanata?

Férj uram közbeszól:

— Pardon, én nem hallottam semmit! Mit akarnak tőled angyalkám?

Kinos szituáció, de Lengyel Irén a legötletesebben oldotta fel a feszültséget, ami a férj érdeklődése nyomán támadt közöttünk. Legédesebb mosolyával hajolt a férjéhez és — az igazság kedvéért be kell vallanom, hogy nem rökem, hanem neki mesélte el életének legsikamlósabb pillanatát:

— Aradon történt... A „Szerelmem rózsája” című nagy revüoperettben, amelyet huszonötzör játszottunk egymás után Aradon, pedig itt készült Csányi Mátvás karmester és Galetta Ferenc boszorkánykonyhájában... Az egyik képből egy szobor szerepét kellett alakítanom és minden ruházatom egy mellvért és egy kis selyem nadrág volt... A felvonás után beszaladtam az öltözőmbé, mert gyorsan kellett átöltöznöm a következő képre. Amikor ledobtam magamról a nadrágot és a mellvért, a rendező kopog az ajtón és sürget, hogy azonnal jöjjenek ki a függöny elé, mert a közönség Lengyel Irént kiabál és a tapsvihar nem akar szünni. Kikiáltottam, hogy teljesen le vagyok vetkőzve, így csak nem mehetek, mire azt a választ kaptam, hogy nem baj, kapiak fel valamit magamra és azonnal jöjjenek. Felvettem hát egy köpenyt „a la Monna Vanna” és kiszaladtam a színpadra. A függönnyt széthúzták és én egy nagy virágkosár mögött álltam... és elfelejtettem összefogni a kabátomat... De szerencsére a virágok... Ha jól emlékszem azért felsikoltottam és a függönnyt gyorsan leeresztették... Ezt még nem meséltem el neked szívem...

Szépségápolás Váradyné-Pataki Aranka

Budapest, Erzsébet-körút 8. l. em.
Mindennemű szépséghibák rendbehozatala, Arany-
szépségápoló eszközök készítése, Arcok művé-
szes kikészítése bálókra és alkalmakra. Tanítvá-
nyok tökéletes kiépzése.

Major Kató:

— Hát teccik tudni kérem szépen — kezdi az ő-bübájós zsargonjával, ami egészen jól áll neki — privátim, de nem a színpadon. Az első fellépésem volt Temesváron. A „Hajtóvadászai”-ban mutatkoztam be. A premier lábában azt sem futdam hova lépek... Egy lépcsőről kellett lejönnöm a színpadra és amilyen „nagy” voltam, olyan nagyot vágódtam a legfelső lépcsőfokon, azután hajrá, végigcsusztam a lépcsőn. Drótos túllszoknya volt rajtam, az felakadt, valami recsegett-ropogott alatta... Az arcomból nem sokat láthatott a közönség... Még azt hallottam, hogy Fekete Mihály, a díri beszölt a színpalak közül:

— Belőled színésznő lesz Kati, már az első fellépésednél elbuknál!...

— De azután hamar összeszedtem magam és megmutattam, hogy csakugyan színésznő lesz belőlem, úgy bizony!

Neményi Lili

éjfekete szemében ezer ördög táncol, miközben mesél:

— Az ember rendesen nem beszél sikamlós pillanatairól, de mint színésznő elmondhatok egy érdekes esetet. A budapesti Magyar Színházban történt meg velem. Egy pikáns francia zenésvígjáték slágerszámára Gombaszögi Ellával kitűnő szöveget kreáltunk s a bemutatógigolyon ezzel a szöveggel énekeltük magunk között. A bemutatón aztán nyugodtan belefogtam az énekszámba, természetesen a rendes szöveggel akartam énekelni de — legnagyobb rémületemre sehogy se jutott eszembe az eredeti librettó... Valahogy egész természetesen jött ajkamra az általunk költött szöveg, csak amikor már elénekelttem, ült ki a hideg verejték homlokomon. A kollégáim a színpadon a karmester, a sugó és az összes zenészek majd megfulladtak a nevetéstől. Mit mondják? A közönség nem vett észre semmit, ugyanis nem mert hinni a fülcinek... Elmondanám a szöveget is, de — nem bírja el a nyomdai-
festéket...

Zöldhelyi Anna:

— Hogy mi volt az én szép életem legsikamlósabb pillanata? — kérdi mosolygva. Egy pillanat töredéke alatt kész volt a válasza:

— Szegeden voltam primadonna. Mindig nagyon szerettem korcsolyázni... de a színházi szabályok értelmében nem lett volna szabad premier előtt... Ropogós téli idő volt, nem állhattam meg, kimentem a korcsolyapályára és elsiklottam... Bizony össze-vissza zuztam az arcomat és este nem léphettem fel... Egy havi fizetésemet vonták le büntetésül... Ez volt, életem legfájdalmasabb sikamlós-pillanata.

Igy hát megvolnánk a körkérdéssel. Most már csak azt sajnálom, hogy nem úgy tettem fel a kérdéseket: kedves művésznő mondja meg hogy — melyik volt az ellenprimadonna, vagy a rivális szubrett életének legsikamlósabb pillanata... (nyí.)

Felháborodás

Néhány nappal karácsony előtt Mejer ur így szól a feleségéhez:

— Az idén nem veszek neked semmit Klára, hanem a tavalyi ruhaszámládat fizetem ki.

— Hallatlan, kiált fel Mejerné, velem élsz házasságban és a szabónőnek küldesz karácsonyi ajándékot...

Szombaton este **Zöld bárány** Városi színházba

Neményi Lili, Tompa Béla, Putnik Bálint, Selmeczy Mihály fellépése.

A közoktatásügyi miniszterium újabb csodabogara: Erkölcsei bizonyítványt kell szerezniök az aradi leányiskolai növendékeknek szünidei viselkedésükről

A megyei prefektus, a városi interimárbizottság elnöke, a legidősebb aradi iskolaigazgató és egy tanár a tagjai annak a hivatalos bizottságnak, amely hatóságilag dönti el, hogy a Micol, vagy a Katóka hogyan viselte magát a karácsonyi szünidő alatt..?

Az érdekelt szülők országos jellegű társadalmi akció szervezése útján tiltakoznak a rendelet ellen

Általános visszatetszést keltett Aradon az aradi leányiskolák igazgatóságainak meglepő karácsonyi intézkedése, amelyekben utasították minden egyes leány növendéküket, hogy a karácsonyi szünidő alatt tanúsított magaviseletükről hatósági bizonyítványt szerezzenek be és azt a karácsonyi szünidő végeztével mutassák be az iskolaigazgatóságoknak.

Az iskolaigazgatóságok rendelkezésének híre, melyet a leányiskolai növendékek odalátza közöltek szüleikkel, meghökkenést keltett minden leányos háznál, mivel kétségkívül olyan színezete van az utasításnak, mintha az egyes aradi leány-tanítványok igazgatóságai aggodalommal bocsátjanak növendékeiket haza, a szülői házhoz. És ennek a torz gondolatnak volna következménye az utasítás, hogy hatóságilag kiállított erkölcsi bizonyítvánnyal igazolják a leányiskolai növendékek a szünidei viselkedésük (?) korrekt voltát.

Az aradi iskoláslányok karácsonyi meglepetése

Számos szülő fordult az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez kielégítő felvilágosításokért ebben a iuresa ügyben és ezért módját ejtették, hogy illetékes helyeken megfelelőleg tájékoztadjunk a feltűnést keltő rendelkezések eredő okairól és szempontjairól, melyek kiadátását eredményezték. Alkalmunk volt beszélgetést folytatnunk több aradi leányiskolai tanítványi vezetővel, akik függelmi okok miatt nem kívánják megnevezni magukat. Informátorainktól az alábbi felvilágosításokat nyertük:

— A rendelkezést a karácsonyi szünidőre kibocsátott növendékeink számára valóban kiadtuk. Intézkedésünk azonban nem a saját kezdeményezésünk alapján történt, mivel erre vonatkozólag a karácsonyi ünnepek megkezdése előtt mintegy két héttel rendelkezést kaptunk a közoktatásügyi miniszteriumtól. A miniszterium rendelkezése szerint valamennyiünket köteleztek arra, hogy növendékeinket felszólítsuk: minden növendék hozzon egy hivatalos, megfelelő felülbélyegzéssel ellátott igazolványt arról az illetékes közigazgatási hatóságok vezetőitől, hogy viselkedése a karácsonyi szünidő alatt is megfelelt az iskolaév tartamára kötelező rendszabályoknak és a tanulók semmiféle rendszabály-sértést nem követtek el. Főleg kötelező ennek a rendelkezésnek a betartása a vidéki tanulókra nézve, akik inkább a helyi hatósági vezetők személyi ellenőrzése alatt állhatnak — írja a miniszteri rendelkezés, amelyet Iorga miniszterelnök, közoktatásügyi miniszteri minőségében személyesen jegyeztetett alá. A növendékeknek megmagyaráztuk a miniszteri rendelkezés intencióit — már amennyire lehetett — és természetesen kötelezve vagyunk arra, hogy fölöttes hatóságunk rendelkezésének a gyakorlatban érvényt szerezzünk.

A primárok új hatásköre

— Hogyan történik — vetettük fel a kérdést — a leány növendékek hatósági, — hogy a nevén nevezzük — erkölcsi bizonyítvány kiállítását? Melyik hatóságot hatalmazza fel a közoktatásügyi miniszter az új közoktatásügyi találmány kiállítására?

— Mindenütt a helység primárja van kötelezve erre — hangzott a válasz. — A kisebb helységeken tehát a községi bíró, a városok-

ban pedig a pölgármester, illetve az interimárbizottság elnöke. Aradon az a helyzet ebben a tekintetben, hogy Radu Cornel dr. interimárbizottsági elnök ur kell intézkedjék az újrendszert „Certificat de buna purtare” nevű erkölcsi bizonyítványok kiállítására.

Kérdések, amelyek feleletre várnak

A nyert felvilágosítások alapján tehát megállapíthatjuk, hogy ez alkalommal közoktatásügyünk buzgó szelleme még nem vette igénybe a rendőrhatalóságok hivatali működését az iskolás leány növendékek szünidei magaviseletének ellenőrzésére, illetve felülvizsgálására, — mint ahogy már ennek a lehetetlen kombinációnak híre is szárnyra kapott a tanácstalan szülők között. Sokhelyütt, egyes uricsaládokban a leánykák mindaddig még be sem merték vallani ezt a feltűnést keltő, de általuk még kevésbé értett rendelkezésnek ügyét. Mindezeket a helyeken a szülők még rosszabbra gondoltak, mint amilyen kifancsodott izlésre vall a tényleges rendelet, amely tehát a közoktatásügyi miniszterium nem szokatlan csodabogaráinak gyűjteményét szaporítja.

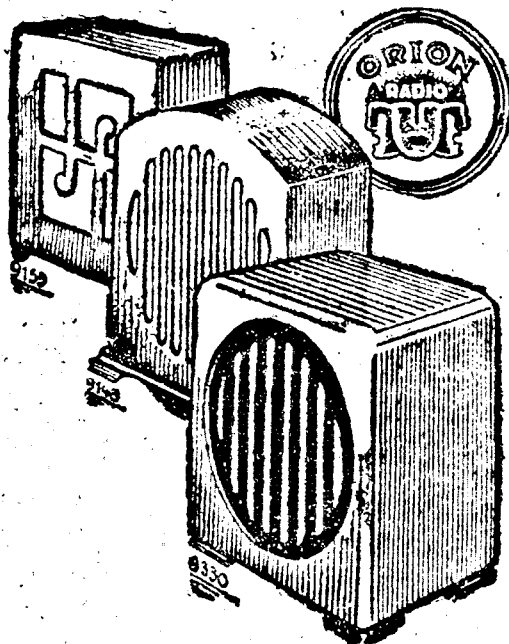
Önkéntelenül is felmerül azonban a kérdés, milyen szempontok alapján fogják kiállítani az aradi leányiskolai növendékek „Certificat de buna purtare”-bizonyítványát...? Milyen eszközök, vagy eljárási módok állanak rendelkezésére a kétségkívül tiszteletreméltó közoktatásügyi vezetőknek, hogy ítéletet mondjanak hivatalos alapon az aradi Katóka, vagy Panni, avagy a Klára, Nusi, Erzsóka és Méri karácsonyi magaviselete-felett? Külön örszolgálatot szerveznek-e a korzóra, a színházba, a moziba (ott úgy is sötét van), a jégpályára, a cukrászdákba, vagy a zsurokra...? És láthatatlan ceruzák akariák feljegyezni, ha „ideáljukkal” — ó, örök diákromantika! — végig találunk menni valamelyik uccán...?

Mit mond Radu dr.

A nyert felvilágosítások után az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Radu Cornel dr. interimárbizottsági elnököt, aki látható ősziinte zavarral számolt be kérdéseinkre új „közigazgatási” feladatáról:

— A közoktatásügyi miniszteriumnak rendelkezése valóban megérkezett Aradra és a tanítványok tényleg ennek alapján is jártak el — jelentette ki. — Az aradi leányiskolai növendékek szünidei jóviselkedését tanúsító hatósági bizonyítványokat tulajdonképpen nemcsak én, hanem egy erre a célra összehívott és a miniszterium által előírt bizottság adja ki, amelynek tagjai rajtam kívül a megye prefektusa, a legidősebb aradi tanítványi igazgató és egy delegátus a tanítványok részéről, akiknek tanári képesítéssel kell rendelkeznie. Ez a teljes bizottság állítja ki a szükséges bizonyítványt, amelyet — mondanom sem kell — minden különösebb akadékoskodás nélkül kapnak meg a növendékek, hogy kölcsönösen eleget tēhessünk a közoktatásügyi miniszterium rendelkezésének. A bizonyítványok kiadásának lebonyolítására az új esztendő első napjain tesszük meg a megfelelő intézkedéseket.

Az interimárbizottság elnökének nyilatkozata mindenestre megnyugtatólag hat az érdekelt lányos szülőkre nézve, de nem adhat — természeténél fogva — kielégítő magyarázatot a miniszteri intencióra vonatkozólag, amely szükségtelen végzettségűnek, fölösleges

A legtokéletebb darabjait tudjuk Önnek nyújtani a modern hangszóró technikának.

Elektrodinamikus, négypolusú, duplamágnesű hangszóróink olyan tökéletes hangvisszaadást nyújtanak, melyek minden bizonnyal még az Ön igényeit is kitudják elégíteni!

ORION

izgalomnak teszi ki úgy a leány növendékeket, mint azoknak szüleit az ominózus „jóviselési bizonyítvány” kötelező megszerzésének eljárásával kapcsolatban. Attól a szemponttól függetlenül, amely cseppet sem megítélő a szülőkre nézve, akik növendékeiket kifogástalan szellemben kívánják neveltetni, de méltatlanul részesülnek egy miniszteri rendelkezés be nem vallott gyanúsításának vádjában. — demoralizálólag hat magukra a növendékekre nézve is, akiknek nem kerül nagy szellemi agymunkába, hogy átlássák a maguk logikájával is a túlzott professzori aggodalomnak a humor határait suroló, hivatalos jellegű megnyilatkozását. Lehet-e célja ez a közoktatás állami szervezetének és a legkörültekintőbb gondot igénylő munkát végző nevelők tekintélyének? A közoktatásügyi miniszter rendelkezése pártatlanul áll ezidőszerűen az egész világon, de nem kívánatos, hogy a külföld közvéleménye ebből a szempontból ismerkedjék meg közoktatásunk „magasabb” intencióival. Értesüléseink szerint Aradon az érdekelt szülők társadalmi mozgalmat indítanak a megalkadó rendelkezés visszavonásának érdekében. (—ab.)

Az aradi mozik mai műsora

- 3, 5, negyed 8 és negyed 10 órákor:
CENTRAL MOZGÓ: Premier. MALEK MEGMENTI EURÓPÁT! Két óras kacagást jelent ez.
- 3, 5, negyed 8 és negyed 10 órákor:
CENTRAL MOZGÓ: Premier. MALEK MEGMENTI EURÓPÁT! Rendkívül mulattató vígjáték, a nő főszerepben a szépséges Sally Eilers.
- SELECT MOZGÓ: Premier. BOBY, NE HAZUDJ! Pompás Paramount-vígjáték, Jenny Jugo, Oskar Karlweis, Halmay Tibor-ral a főszerepekben.
- GRADISTE MOZGÓ: A HATTYU. Molnár Ferenc színművének filmváltozata. Főszereplők: Lillian Gish, Rod la Roque és Conrad Nagel.
- GAI MOZGÓ: ÖFENSÉGE SZERETŐJE. Vígjáték. Főszerepekben: Vivian Gibson, Mary Kid, Hans Jurkermann és Paul Richter. (Előadások: 4, 6 és 8 órákor), Fél 12 órai matiné:
- CENTRAL MOZGÓ: MONTECARLO: Jeanette Macdonald-dal.
- CENTRAL MOZGÓ: GENTE ALLEGRE: Rosita Moreno-vel.

Vidám, mámoros Szilveszter-éjszakája volt Aradnak az 1932. év beköszöntőjén

Kitűnően sikerült estélyek és mulatságok városszerle — Várakozáson felül sikerült mindenütt a Szilveszter-éj

Szilveszter, mint már sokszor, az idén is meghazudtolta az életet. Az ezernyi gond és keserűség hétköznapijai között egy vidám, gondfelejtett sziget volt az 1931-től búcsuzó Szilveszter. Az emberek mintha mindenről megfeledkeztek volna, ami a valóságot jelenti és a régi békeidőkre emlékeztek, mámoros hangulatban vigadtak és ropták a rumbát. Mert a rumba uralt mindent, az Újévet köszöntő emberek valósággal átrumbázták a régi és az új év közötti időt. Az igaz, hogy a kávéházakban és a vendéglőkben megérzett a fogvasztáson a pénztelenség, de viszont a hangulaton nem igen rontott az üres zseb. Kacagó, jókedvvel, fiatalos hévvel mulatta át Arad közönsége Szilveszter-éjszakáját.

Az aradi Lloyd-Klub szilveszteri estélye

Az aradi Lloyd Klub szilveszter-estélye évek óta egyik legsikerültebb mulatsága az év első éjszakájának. A hangulat mindvégig kedélyes volt, a klub termeit a tagok és azok családtagjai zsufolásig megtöltötték, valamivel előbb pedig a fiatalság táncra perdült, amit csak az éjfél ünnepélyes pillanata szakított meg, amikor a villanylámpákat eloltották és az egybegyűltek pohárkocintás és kedélyes tréfák közepette ünnepelték az újévet. A zenét kiváló jazz-zenekar szolgáltatta.

Magánjellegű estély a Maros és Hajós Evezősegyletekben

Arad előkelő társadalmának találkozó helyén, a Maros evezősegylet helyiségében teljesen magánjellegű estély volt. Az estélyen Arad társadalmának krémje vett részt, amely közvetlen hangulatban töltötte együtt a Szilveszter-estét. A másik nagy aradi evezősklub, a Hajós-egyesület ugyancsak zártkörű táncestély keretében hódolt az új esztendőnek. Az estély az egyesület művészi feldíszített termeiben folyt le és azon Arad előkelő társadalmának nagy számban vett részt. A táncestélyen ötletes meglepetésekkel szórakoztatták az egybegyűltek és a tánczenét kiváló zenekar szolgáltatta. Az estély meleg és közvetlen hangulata a kiváló rendezésnek köszönhető.

Az AKE szilveszteri mulatsága

Nagyszabású szilveszter-estét rendeztek az AKE fiatal tenniszezői, az Aradi Korcsolyázó Egyesület marosparti klubházában. Már korán este zsufolásig megtelt a bálterem és a nagyszerű zene mellett, a megjelentek kitűnően mulattak. A zenét Hirschmann Károly villanygramofonja szolgáltatta, ami egy külön érdekessége volt az estélynek. A bálterem mellett egy kisebb helyiségben szórakoztak asztalok mellett a nemtáncolók, itt cigányzene volt. A rendező hölgyek járultak hozzá elsősorban az estély sikeréhez; dr. Stauber Andorné, dr. Kele Gyuláné, Székely Andorné. A rendezők szintén minden díszeséretet megérdemelnek az estély sima és zavartalan lefolyásáért. Földes Ernő, Schwartz Dezső és Aszlán János vállaira nehezedett ez a feladat. A késő reggeli órákban ért véget a bál, amely mindenkinek felejthetetlen marad.

A Mosóczy-telepi római katolikus templom építőbizottságának táncestélye

A Mosóczy-telepi római katolikus templom építőbizottsága a Központi-szálloda helyiségeiben, táncal egybekötött tea-estélyet ünnepelt meg a szilvesztert. Már jóval 9 óra előtt gyülekezett a közönség és közel egy óra leforgása alatt, a termekben már talpalatnyi hely sem volt. A tánc 9 órakor megkezdődött és a fiatalság fáradozatlanul ropta a Rumbát, tangót és a többi modern táncokat. Az estély rendezősege mindent elkövetett, hogy a közönség kitűnően szórakozzon és ez száz százalékban sikerült. Az estély művészi nagyban

emelte az izlésesen és gazdagon felszerelt büffé. A táncmulatság a késő reggeli órákban ért véget.

Szilveszter-est a Magyar Pártban

A Magyar Párt Szilveszter-estjén az ifjusági tagozatok kitűnően sikerült táncestélyt rendeztek. A párt Zrinyi-ucai termeit szépen feldíszítették erre az alkalomra és a szorgalmas rendezőség mindenről gondoskodott, ami az estélyt kellemessé és szórakoztatóvá tette. Az ifjuság, de a szülők is táncra perdültek és minden egyes jelenlévő nagyszerűen érezte magát. A zenét az ismert Molnár Gyuszi cigányzenekara szolgáltatta, amely már világos reggel volt és még mindig húzta a szebbnél-szebb hótákat a mulatni vágyó közönségnek.

Egyéb mulatságok

Az aradi Iparos-Otthon, tradícióhoz híven, táncal egybekötött diszvacsorával ünnepelte meg a Szilvesztert. Vacsora közben négy malacot sorsoltak ki. A vacsora befejeztével a fiatalság a kora reggeli órákig a legjobb hangulatban együtt táncolt.

Az aradi Gutenberg Dalkör ez évben rendezte először első Szilveszteri mulatságát, társasvacsora keretében. A vacsorán 60 tag jelent meg, akik a vacsora alatt szebbnél-szebb népdalokat énekelték. A vacsora után az

A magyar miniszterelnök újévi levele választóihoz

A három főkérdés — Meg kell védeni az országot az inflációtól — Az egységes párt felköszöntőjére nagy beszédet mond gróf Károlyi Gyula miniszterelnök

Budapestről jelentik: Károlyi Gyula gróf, magyar miniszterelnök az újév alkalmából levelet intézett Szekesfehervár választópolgáraitól, amelyben részletesen kifejti politikai és gazdasági elgondolásait.

— A kormány legközelebbi feladatát — írja a miniszterelnök — világosan megmutatja az adott helyzet. A magyarországi bajok majdnem mind a világhátról erednek, csakhogy a békeszerződés az országot alapjaiban rendeltette meg és így még nagyobb küzdelmet folytat jövője biztosításáért, mint a többi államok. Éppen ezért nehezebb a kormány helyzete is. A vállalt feladat végrehajtása főképpen azért nem könnyű feladat, mert bizonyos fokig elmentés érdekeket és szempontokat kell összeegyeztetni. Három főkérdés van, amelyre a kormány minden erejével igyekszik a gazdasági élet folytonosságát és fejlődését biztosítani, 2. Magyarország hitelét megóvni és 3. a pengő vásárló erejét fenntartani és elkerülni az inflációt.

— A kormány kénytelen volt túlméretezett költségvetését oly mértékben lenyesni, hogy az elérje a 850 millió pengős színvonalat, amit az ország gazdasági ereje és adóközpontossága elbírt. A gazdasági körökben számos kifogást hangzott el a devizakorlátozó intézkedések ellen. El kell ismerni, hogy ezek a kényszerintézkedések csakugyan kellemetlenek, de feltétlenül szükségesek a valuta megmentése érdekében. Már pedig az országot meg kell védeni az inflációtól és vissza kell utasítani minden oly törekvést, amely infláció felé akarja terelni a gazdaságpolitikát. Nálv

ifjuság a legjobb hangulatban táncolta át az éjszakát.

Nagyszerű Szilveszter-estélyt rendeztek még a Juvenus sportegylet és a Tricolor sportklub is. Az egybegyűlt közönség mindkét estélyen zajos jókedvben a hajnali órákig maradt együtt. — Intim jellegű táncestély volt a Zsidó Kulturkör, volt Zrinyi-ucai helyiségében, ahol a résztvevők jó hangulatban maradtak együtt. — Az Aradi Fuszobrások Csoportja a Str. Nic. Grigorescu 8. szám alatt rendezett jólsikerült táncmulatságot. Ezenkívül valamennyi tánciskolában és vendéglőben volt szilveszteri-mulatság, élénk bizonyítékul annak, hogy az aradi közönség igyekezett legalább a Szilveszter-éj vigasságában elfelejten a hétköznapi gondjait.

Az aradi kávékok szilvesztere

Nagyszerű hangulat uralkodott valamennyi aradi kávéházban is. Mindenütt izlésesen feldíszített asztalok várták a közönséget, mely már jóval 10 óra előtt zsufolásig megtöltötte a hatalmas kávéházi helyiségeket. A Dácia-kávéházban igen sok szilveszteri móka szórakoztatta a publikumot, az éjfél órákban pedig érdekes malacsorsolás volt. — A Városi Kávéházban szintén igen családias és közvetlen hangulatban folyt le a Szilveszter-éjszaka. Kitűnő műsorról gondoskodott a kávéház vezetősége és a revük, szülő-táncok, malac-sorsolás és egyéb kedves meglepetések egész sorában gyönyörködött a publikum. — Hasonló volt a helyzet a Vadász-kürtben is, ahol a Szilveszterre való tekintettel a rendesnél nagyobb kabaré-műsor volt. A zenét valamennyi helyen kitűnő jazz- és cigányzenekarok szolgáltatták.

elképzelés, hogy csináljunk bizonyos fokig inflációt, mert ugyan ki tudja azt a fokot, ameddig az infláció nem veszélyes és amin túl katasztrófát idéz elő? Éppen ezért a kormánynak százszázalékosan ragaszkodnia kell a deflációs politikához.

A magyar miniszterelnök végül a békerevizioról nyilatkozott, majd egy jobb jövőbe vetett reményének adott kifejezést.

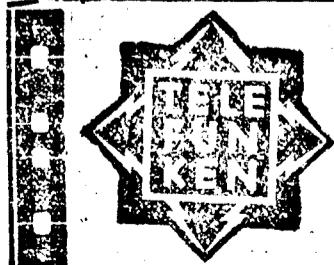
Rassay Károly és gróf Sigray Antal különben ma felkeresték Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt, akivel közel egy órán keresztül tanácskoztak. A miniszterelnök holnap nagy beszédében válaszol az egységes-párt újévi felköszöntőjére.

Portugália is letért az aranystandardról

Április 30-ig marad érvényben a rendelkezés

Lisszabonból jelentik: A súlyos gazdasági és pénzügyi válság következtében az európai államok sorra kénytelenek felfüggeszteni az aranystandardot és kényszerrelkedéseket léptetni életbe nemzeti valutájuk védelmére.

A mai nappal a portugál kormány rendeltileg felfüggesztette a Portugál Nemzeti Bank aranybevéltési kötelezettségét. Ezzel ismét eggyel kevesebb lett azoknak az államoknak a száma, amelyek továbbra is kitartanak az aranyfedezet mellett. A portugál kormány rendelkezése egyébként nem végleges hatályu, hanem egyelőre április 30-ig bír érvénnyel.

Legszébb újévi ajándék egy rádió

GELLER Rádiótól

Strada Bratianu 7.

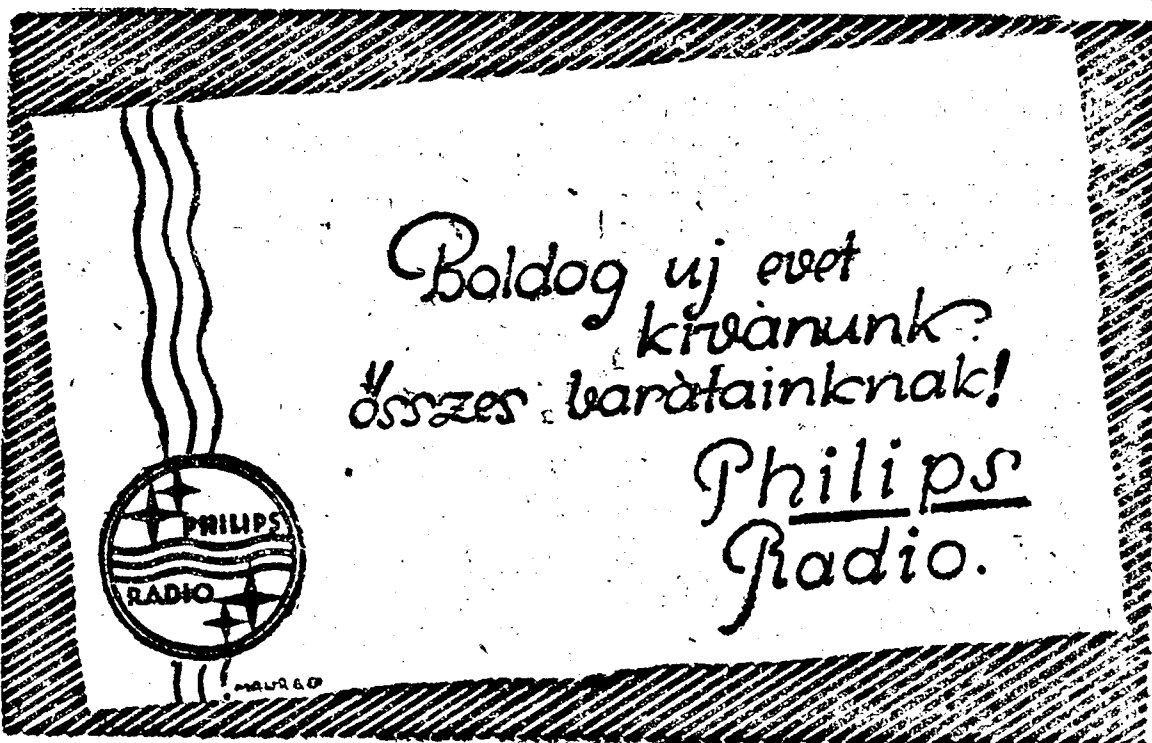
Telefunken készülékek gyári leserkata.

Radu Cornel dr. és Hunyár Algernon irták alá az aradi pénzügyigazgatóság könyveit

Decemberben 27 millió lej fizetett ki a főpénztár.

Az aradi pénzügyigazgatóság főpénztára most állította össze a december havi kifizetésekre vonatkozó kimutatást. Összesen 27 millió lej fizettek ki, amelyben nemcsak a fizetések, hanem a dologi természetű kiadások is belefoglaltatnak. Ebből 6 millió 481.350 lej a nyugdíjilletmény, valamint másfél millió az az összeg, amelyet az aradi klérus kapott. A pénzügyigazgatóságon most zárták le az összes hivatalos könyveket, amelyekből megállapítható az adóhivatalok jelentéseinek kivételével, hogy egész évben 66 millió lej nyugdíjat fizetett ki az aradi pénzügyigazgatóság. A könyveket ma délután dr. Radu Cornel interimár-bizottsági elnök és Hunyár Algernon irták alá, amelyeket a január 3-án összeülő komisszió vizsgál felül a pénzügyminiszteriumba való felterjesztés előtt.

Az amsterdami gyémántpiac titkai

A „Cullinan” köszörűse — A tisztaeszlári Scharff Móric amsterdami élete

Írta: Máj György, az Aradi Közlöny amsterdami tudósítója*

A nehéz idők súlyát talán a legjobban a gyémántipar éri meg. Oroszország, az egykor legnagyobb gyémántvevő, külföldi adósságai ellenében adogatja el a cári kincseket. Az nagy uralkodóházak detronizációja és az arisztokrácia elszegényedése nagy csapás a gyémántkereskedelemeire. Ehhez járul a mai gazdasági krízis, ami által mondhatni megbénult ez az iparág. A gyémántkőszörűdéek ezrével bocsátják el munkásaikat. A dél-afrikai gyémántmezőkön beszüntették a termelést, hogy a máris veszélyes túltermelést csökkentse. Felvásárolnak minden eddig termelt nyerskővet, hogy a gyémántszindikátus így az árakat tarthassa. A gyémántügynökök más hasznosabb üzlet után néznek.

Az amsterdami gyémánttőzsde a központja a gyémántkereskedelemeinek. A világ minden tájáról ideözönlött ügynökök keresik itt megbízóik számára a megfelelő drágaköveket. Az Aradi Közlöny amsterdami tudósítója külön igazgatói engedéllyel látogatta meg a világhírű drágakő-tőzsdét, ahova idegeneknek különben tilos a belépés. Ebben a hatalmas épületben 1910 óta folyik az adás-vétel. Az impozáns teremben hosszú asztaloknál, kis papírzacskókban, kínálják egymásnak a kereskedők a milliókat érő kincseket. A fülkésítő zajban, amit a hangszórók állandó közlései növelnek, nyugodtan adogatják egymás kezébe a drágaköveket és vizsgálják őket nagyítóüvegen keresztül. A csodás kék-fehér briliánsok cserélnek itt gazdát karánként 10—20.000 hollandi forintért. Nagy nyerskővek vásárlása nagy óvatosságot és különös szakértelmet igényel, mert meglepő csalódás érheti a vásárlót. Megesik gyakran, hogy köszörülés után csak mint kísértékű szilánkok értékesíthetők. A mai időkben a legjobb és legkeresettebb cikk az ipari gyémánt. Ezek a drágakövek legtöbbször üveg- és fémgvártáshoz lesznek használva, utabban a rádiókhoz is.

Aziránt érdeklődtem, hogy ebben a hatalmas teremben nem-e történt nagyobb bűntett. Az igazgató azt válaszolta, hogy ilyesmi még nem fordult elő, miután idegen a terembe nem léphet be és az ügynökök igen jól ismerik egymást, bármilyen sokan is vannak. Azonban a biztos megőrzéshez hatalmas Safe áll a kereskedők rendelkezésére. Itt helyezik el a vagyonokat érő kincseket, mindenki a sa-

ját rekeszében. Az igazgatói engedéllyel én a Safe-t is megtekinthetem. Ide bizony még a legaffináltabb kasszafurót sem férközhetne be. A főajtó 7000 kilogrammot nyom és a falak köröskörül gázzal vannak telítve. Minden rekesz egy komplikált betürendszerrel van ellátva.

A mai nehéz idők ellentétképpen meg kell említeni, hogy a tőzsde a legnagyobb forgalmát 1916-ban érte el, amikor az Egyesült Államokba egyedül 51 millió hollandi forint értékű gyémántot exportáltak.

Amsterdam nemcsak gyémánttőzsdéje folytán lett központja a világ gyémántkereskedelmének, hanem főleg azért, mert itt vannak a legnagyobb gyémántkőszörűdéek is. A legrégebb és legtekintélyesebb az Ascher és fia cég tulajdonát képezi. Egy hatalmas épület, amely egykor 700 munkást foglalkoztatott, ma egész munkatermek üresek és a gyártás a minimumra csökkent.

A vállalat egyik prokuristája kalauzol a gyáron keresztül. Az Ascher-gyár kiváló munkájával meghódította az egész világot és a legnagyobb drágaköveket is itt csiszolták. A világ legrágább gyémántját, a „Cullinan”-t is itt csiszolták. A Cullinan-t a dél-afrikai Premier-bányában találták 1906-ban. Az a bennszülött, aki ezt a kincset a földből kivájt, nem tudta, hogy a számára értéktelen követ, a transvaali kormány 150.000 fontért vásárolta meg Sir Cullinantól, a bánya szerencsés gazdájától. A Cullinan mint nyerskő 3.024 karát nehéz volt. Az Ascher-cég Amsterdamban a legkiválóbb köszörűsét, Koét bizta meg a kö preparálásával. Koe 6 hónapig dolgozott a követen.

A drágakő olyan hatalmas volt, hogy a rendes gépek helyett speciális nagyságukat kellett beszerezni. A csiszolás eredménye 9 gyönyörű briliáns volt, melyek közül a legnagyobb egy cseppformájú, 516 karátos, az angol királyi jogarba lett foglalva. A Cullinan-on kívül a Koh-i-noor és az Excelsior is az Ascher köszörűdéjében csiszolták. Mindkettő ma is az angol királyi család tulajdonában van.

Az üzem köszörűsei mind öreg tapasztalt munkások, akiknek heti fizetése 200 forintig is felmegy. Mint tanoncok legalább 5 évig kell a szakmát tanulniuk és csak azután engedik őket a gyémánt közelébe. Ezeknek a kincseknek az ellenőrzését egyszerűvé tették azért, hogy a munkások reggel lemérve egy vaskazettába zárva kapják ki a köveket. Este a munkaidő befejeztével azután újra pontosan lemérik és vasszekrénybe zárják, amelyet egy tolv-

kocsin lifttel a Safe-be szállítanak. Nem történik itt soha semmi szabálytalanság.

A szomorú emlékü tisztaeszlári Scharff Móric is itt dolgozott éveken keresztül. Scharff a nagy pör befejeztével kivándorolt Amsterdamba és az Ascher cégnél, mint gyémántkőszörűs helyezkedett el. Az öreg munkások még emlékeznek rá, mesélik, hogy nagyon jámbor vallásos ember volt. Hallgatag, visszavonult életet élt és szemmel láthatólag állandóan az ifjúkori emlékek hatása alatt állott. 1894-ben Amerikába ment, de rövid idő után újra vissza tért Amsterdamba és újból az Ascher céghez állott be. Itt élt 60 éves koráig, egynehány évvel ezelőtt egy baleset következtében meghalt. Életében a világsajtó minden képviselője felkereste, de senkisé tudott tőle a tisztaeszlári perrel kapcsolatos intervjút szerezni. Még munkástársainak sem mesélt el semmit. Lelkifáradások gyötörték egész életén át és a gyémántkőszörűs nehéz robotos mestersége hozott csak némi könnyebbülést terhelte lelkére.

A gyémánt detronizációjától azonban nem kell tartani. Amsterdamból már évszázadok óta sugározza szét fényét az egész világra a gyémánt uralma. Népek pusztultak el, nemzetek emelkedtek magasra a gyémánt ragyogása alatt és sötét bűnök véres árnyéka imbolyog egy-egy világhírű, báljóslatu gyémántkő fölött. Az emberiség mindig rabja volt a csodálatos drágakőből előtörő csillogásnak és sohasem fog szabadulni a gyémánt igézete alul, bármilyen szegény, küzködő és agyonterhelt legyen is az élet: a gyémánt keménységét semmiféle krízis sem fogja megtörni.

Bonyolódik a bucaresti-i bankár eltűnésének rejtélye

Két ellentétes táviratot kapott a budapesti rendőrség Bucarestből.

Budapestről jelentik: Két napon keresztül élénken foglalkoztatta a rendőrséget Harden Gábor állítólagos bucaresti-i bankár eltűnése, aki, mint ismeretes a Britannia-szállodában szállt meg és onnan azzal távozott el, hogy valamelyik mulatóba megy, azóta azonban nem mutatkozott. A budapesti rendőrség ma táviratot kapott Bucarestből a bankár aláírásával, amelyben azt kéri, hogy hirtelen el kellett utaznia és a podgyászát küldjék utána. A rendőrség ezután be is szüntette a nyomozást. Rejtélyessé teszi azonban az ügyet a rendőrséghez érkezett másik bucaresti-i távirat, amelyet a román főváros rendőrsége küldött és ebben közli, hogy nagy eréllyel nyomoz Harden bankár személyazonosságának megállapítása után. Eddig azonban a felkutatott Harden családoknak nincs egyetlen Gábor nevű hozzátartozója és így a bankár ügyét homály fedi. Nem lehetetlen, hogy a Budapesten járt férfi álnevet használt. Bucarestben a közelmúltban egy Harden nevű ember péküzletet nyitott, majd utána eltűnt.

* Máj György Temesvárról került Amsterdamba, közeli rokonai szálak fűzik Aradhoz, amely nyíben édesanyja aradi származású. Rausburg leány és a család legnagyobb része is itt él.

H I R E K

Ujévi köszöntő!

Sikerült újra elbucsztatni egy esztendő, amely vigassággal virradt reánk, hogy gondok között öregedjék nyakunkra. Hál' Istennek, hogy tovaitunt! Az új év, ez a rózsaszínű, pufók gyermek még beszélni sem tanult meg s így nem tudhatjuk, milyen mondanivalókat hozott a maga virgonc fiatalágában, de mégis: bizakodással tekintünk kezdődő pályája eké. Csak nem lesz ez is olyan komisz kölkök, mint egykori elője volt? ...

Arad egy éjszakára újra feledni látszott a közelmult napok gondjait, hogy reményteljes reggelre ébredjen. Ebben a pillanatban még mindnyájunk emlékezetében él az elmúlt éjszaka színes és mozgalmas képe, ezerféle mókájával, vig nekifledkezéseivel együtt. S talán ez is kedvverítő módon járul hozzá az új esztendő első ünnepnapjának várakozásteljes hangulatához. Ebben a pillanatban még mindnyájan a markunkban érezzük a sívalkodó szerencsemakac sikerrel megragadott kunokor farkát és annak az ötletes uriembernek a meleg kézszorítását, aki kéményseprőnek öltözve használta ki az átmeneti idő rövid és minden esztendőben csak egyszer művelhető konjunktúrájának pénzserzési lehetőségeit, hogy nekünk is, magának is kellemes perceket szerezzen. Illuzió az élet — sóhajtik a bölcsök, akik rendszerint már igen-igen öregemberek, De ők sem tagadják, hogy milliókkal sem lehet megfizetni egy-egy olyan reggeli ébredésnek az áldásait, amely a boldogabb jövő napjainak illuzióival ajándékoz meg valamennyiünket. A fekete karácsony után szimbolikus gazdagságu hófehér takaróba vont a hó a régi, szomorú világot, hogy semmire zavarja új életre ébredésünk ünnepének áhitatát. A fehér ujesztendő új kezdéseire és hitteljes reményeire mondunk most hivatali köszöntőt: adia Isten, hogy mindenki megtalálja vágyainak beteljesülését az új esztendőben, amely ime, hófehéren tisztá jövendő ajándékával virradt reánk! (—ab)

— **IDÓPROGNÓZIS.** Tavasz, később hideg idő.

— **AZ ARADI KÖZLÖNY SZERKESZTŐSÉGE ÉS KIADÓHIVATALA** a lap minden előfizetőjének, olvasójának és hirdetőjének boldog újévet kíván. Lapunk legközelebbi száma vasárnap, a rendes időben jelenik meg.

— **Hódoló távirat az uralkodónak.** Aradváros vezetősége és a vármegye vezetősége a mai nap folyamán küldötték el Bucuresztibe hivatalos jellegű üdvözlő távirataikat a lakosság nevében. Mindkét közigazgatási hatóság részéről az uralkodónak és a miniszterelnöknek küldötték Arad lakossága nevében hódoló táviratokat.

— **Az aradvárosi főpéztárt ma délben tizenkét órákor személyesen zárta le Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök.** A hagyományos eljárás szimbolizálja a város 1931. üzleti évének lezárását az új költségvetési év megkezdése előtt. Radu Cornel dr. lezárta a folyó bevételek és kiadások listáit, amelyeknek adatai szerint, az 1931-ik év utolsó napján 26 millió 486 ezer lej készpénz volt Aradváros kasszájában. Kevés erdélyi és bánáti város büszkélkedhetik ennyi forgalmi aktivummal: Aradváros vezetősége a legkitünőbb auspiciumok alatt kezdheti meg működését az 1932. költségvetési évben.

Boldog újévet kíván

vevőinek és ösmerőseinek

Szmutny

női-divat és kotengve-üzlet, v. Fornay-u.

— **Aradi lakosok köszönete a városi hatóságoknak.** A Nicolae Oncu-uccai lakosok az alábbi sorok közlésére kérték fel bennünket: Köszönettel és hálával vagyunk Radu Cornel dr. polgármester urnak atyai gondoskodásáért, valamint a Muresan városi főmérnök és munkatársainak munkájáért amellyel lehetővé tették, hogy uccánk sártengerétől megszabaduljunk, amely évtizedeken át keserítette a lakók életét. Köszönettel: A Nicolae Oncu-ucca lakói.

— **UJÉVI AJÁNDÉKUNKAT,** az Aradi Közlöny 1932. évre szóló modern kiállítású asztali előjegyzési naptárát minden egyes előfizetőnknek a jövő hét első napjain kézbesítjük ki. Előfizetőinknek pontos kiszolgálása készíti kiadónkunkat arra az elővigyázatossági intézkedésre, hogy minden barátunk, hívünk és olvasónk, aki az Aradi Közlöny előfizető táborának tagja, valóban kézhez is vegye praktikus ajándékunkat. Kérjük tehát előfizetőink szíves türelmét: mindenki, akét megillet, a jövő hét első napján a legteljesebb pontossággal kézhez veszi kézbesítőnk által az Aradi Közlöny ízléses kiállítási asztali előjegyzési naptárát!

— **Ujévi istentiszteletek a minoritáknál.** Január 1-én, Reggel fél 8 órákor szentbeszédet tart Szóts Didák hittanár. 8 órákor Jézus Szíve Tiszteletőrség közös ájtatossága. Háromnegyed 10 órákor ünnepi nagymise. Tartja Harsányi F. Vince irótaigazgató, segédlettel. Szent beszédet mond Szabó Dániel hitoktató. Nagymise alatt a Templomi nagyénekkar. Mittermüller József kar-nagy vezetése mellett, orgonál Kaletzky Vilma zenetanárnő, előadják Picka F-dur miséjét és Goller Offertóriumát. Ujév napján este 6 órákor a minoriták templomában szent beszédet mond Novák R. Mihály rendtartományi titkár, utána ünnepi áldás, tartja Szabó Dániel segédlelkész.

— **A közigazgatás vezetőinek újévi üdvözlője Arad lakosságának.** Dr. Serbanu György megyei prefektus és dr. Radu Cornel, interimár-bizottsági elnök az Aradi Közlöny nagy nyilvánossága után kívánnak a megye és a város összlakosságának az Ujév elkövetkezte alkalmából boldog új esztendőt. A közigazgatás vezetői remélik, hogy az új évben kevesebb gond és több öröm vár mindnyájunkra, kik Arad munkakerületein a közös béke, a közös boldogulás és megelegedés céljainak elérésén munkálkodunk.

— **Eljegyzések.** Hess Mancika ujaradi urleányt eljegyezte Föder Dezső. (Minden külön értesítés helyett.)

Hönig Margitot (Gurahonc) eljegyezte Hubschman Emil (Gurahonc). (Minden külön értesítés helyett.)

Bechmitz Nusi urleányt eljegyezte Neszmerák Béla gyógyszerész. (Minden külön értesítés helyett.)

Weisz Elza és Bucur Victor jegyesek.

Mélyen tisztelt vevőinknek,
ösmerőseinknek

boldog újévet kívánunk
RUTTKAY & BOTYE

fehérmű kereskedők.

— **Meghosszabbították az újságíró-szabadjegyeket.** Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága az újságok szabadjegyeit január 15-ig meghosszabbította.

— **Súlyos beteg a francia hadügyminiszter.** Párisból jelentik: A Havas-ügynökség jelentése szerint, a gyengélkedő Magimot hadügyminisztert ma délután lakásáról a klinikára szállították. A Liberté ugy értesül, hogy a hadügyminiszter állapota rosszabbra fordult és komplikációktól lehet tartani.

— **Halálos végű tréfa a töltött fegyverrel.** Bucurestiből jelentik: Megdöbbentő tragédia játszódott le tegnap Husi városában. Maitster Gheorghie fiatal tisztviselő meglátogatta menyasszonyát, Ganea Zamirát és mielőtt a lakásba lépett, a nála lévő vadászfegyvert az ajtónak támasztotta. A leány öccse magához vette a fegyvert, majd a szobába ment és miután azt hitte, hogy nincs megtöltve, tréfásan nővéreére fogta. A következő pillanatban a fegyver eldőrdült és a golyó a leány szívébe turódva, azt azonnal megölte.

— **Három és fél millió dinárt sikkasztott egy belgrádi kereskedő.** Belgrádból jelentik: Egy ismert budapesti pamutgyár jugoszláviai képviselője, Davico Henrik, belgrádi kereskedő, 3,5 millió dinárt elsikkasztott és Bulgáriába szökött, ahol felesége már régebb óta tartózkodott. A rendőrség Davico ellen körözőlevelet adott ki.

Letartóztatták a pokolgépes zsarolót

Fenyegető levél vezetett nyomra a rendőrséget.

Bucurestiből jelentik: Emlékezetes még, hogy a nyár folyamán Gottlieb bucuresti-i mérnök Str. Lutherana-l lakására egy pokolgépet kézbesítettek, amelyet azonban az elővigyázatos portásnak sikerült ártalmatlanná tenni. A portás ugyanis gyanusnak találta a küldeményt, amelyet vízbe tett, majd az esetről jelentést tett a rendőrségnek. A rendőrségről szakértők szálltak ki, akik megállapították, hogy a csomag bombát tartalmaz, mely a hádsereg arzenáljából került ki, a robbanóanyag pedig a Str. Regal egyik üzletében vásárolta két fiatalember. A nyomozás a tettesek kézrekerítésére nem járt eredménnyel, míg most az ügyben váratlan fordulat állott be. Gottlieb mérnök tegnap névtelen levelet kapott, amelynek küldője 5 millió lej azonnali kifizetését követeli, egyben pedig súlyosan megfenyegeti a mérnököt. A fenyegető névtelen levelet a mérnök eljuttatta a rendőrségre, amely ennek alapján a főtettet letartóztatta. A zsaroló nevét egyelőre a nyomozás érdekében nem közlik a nyilvánossággal.

Felgyógyult Ernszt Sándor

Kijelentette, hogy nem vonul vissza a politikától

Pozsonyból jelentik: A Galgócson tartózkodó Ernszt Sándor volt népjóléti minisztert felkereste egy hírlapíró, aki előtt Ernszt kijelentette, hogy már teljesen jól érzi magát, a jövő héten visszatér Budapestre, ahol dolgozni fog, mert nem akar visszavonulni a politikától.

— **Halálozás.** Zöld János nyug. p. t. főellenőr élete 72. évében elhunyt. Temetése 1932. január 1-én délután 4 órákor lesz a felső temető halottas házából.

— **Fiktív receptek a budapesti Társadalombiztosítónál.** Budapestről jelentik: A rendőrség bizalmas értesítést kapott, hogy a társadalombiztosító egyik orvosnője fiktív recepteket állít ki és így nagymennyiségű, értékes gyógyszereket vett fel a betegégyelőtől. A rendőrség azonnal megkezdte az orvosnő kihallgatását, aki tagadja a terhére rótt büncselekményt. A nyomozás folyik.

— **Meghosszabbították a drauti malomtulajdonos fogságát.** Az aradi törvényszék szüneti tanácsa Seracu törvényszéki bíró elnöklétével, ma foglalkozott Wolff Bela drauti malomtulajdonos és feleségének ügyével, akik tizezer lej kaució ellenében szabadlábra helyezésüket kérték. A vizsgálóbíró hozzá is járult a kérelemhez és a tizezer lej kauciót Wolffék egy ismerőse az aradi pénzügyigazgatóságnál letétbe is helyezte. A vizsgálóbírói döntés ellen azonban az ügyészség felfolyamodással élt a temesvári táblához, viszont a vizsgálati fogság a mai napon járt le és azt a bíróság további harminc nappal meghosszabbította. Ugyanecek most foglalkoztak Popa Sándor ügyével, akit gyilkosság miatt helyeztek letartóztatásba és akinek vizsgálati fogságát ugyancsak 30 nappal meghosszabbították.

Dr. Radó János

szülész, sebész—nőorvos

magánszanatóriuma

szülönök- és fekvő nőbetegek részére
Cal. Banatului 2. (v. Szabadság-tér sarok)
Telefon 359.

— **Toivaj, aki fizetni akar az elzárás helyett.** Az aradi büntető járásbírósa ma vont felelősségre Ujvári Jánost, akit lopás miatt jelentettek fel. Ujvári az elmúlt hét szombatján szabadult ki az ügyészség fogházából és most ismét lopás miatt vonták felelősségre. A bíróság két napi fogházra ítélte el és az ítélet elhangzása után, Ujvári azzal a különös kérelemmel fordult a bírósághoz, hogy hajlandó a két napi fogházat készpénzzel megváltani, arra való tekintettel, hogy állása van kilátásban, melyet, ha elzárják, el fog veszíteni. A bíróság azonban a kérelemnek nem adott helyt és Ujvári a jövő héten köteles fogházbüntetést letölteni.

Körösladányi hipnotizőr, az Iparos-Otthonban szombaton és vasárnap este 1/2 9 órakor. :: Okvetlen nézze meg!

Steigerwald A. utócai

BENE & COMP.

„BUTORKÖZPONT”

műasztalosok bizományi lelakata.

ARAD,
Bul. Regina Maria 22.

Szerencsés, boldog újévet
csak Zsidó Kórház Sorsjegy

segítségével szerezhethet magának és
családjának

→ Az új esztendő jelszava legyen:
Százért egy millió!

Polgári buiorok asztalos árban

Januárban befejezik az eddigi feketeszesz-vizsgálatot Aradon

Szembesítések a vizsgálóbíró előtt.

Az aradi ügyészségen Moldovan Sabin dr. delegált vizsgálóbíró a kihallgatásokat a feketeszesz-panama további kiderítésére, január elején kezdi ismét meg. Január hó folyamán az összes, eddig még nyomozás alatt álló ügyeket befejezik és ennek érdekében érkeztek a Parligras minisztériumi vezérfelügyelő is. A mai nap folyamán kapta meg Moldovan Sabin delegált vizsgálóbíró azokat a nyilatkozatokat amelyek — mint arról az Aradi Közlöny beszámolt — a nyomozásban részt vett egyik delegált vizsgálóbiztos által felvett összegekre vonatkozik. A nyilatkozatoknak birtokában az Aradon lakó volt vizsgálóbiztos már a jövő hét folyamán beidézti kihallgatás végett Moldovan vizsgálóbíró. Ugyanakkor megkezdik a kihallgatását azoknak a szeszgyárosoknak is, akik a nyomozást vezető egyik főtisztviselőnek a kiírtatott összegekről nyilatkozatot adtak. Minden valószínűség szerint megtörténik a szembesítés is a szeszgyárosokkal és ezeknek a szembesítéseknek érdekes és nem várt következményei lehetnek.

— A Mossóczy-telepi római katolikus templomban Újév napján délelőtt 10 órakor ünnepi nagymisést tart és szent beszédet mond Máhig Berárd hitoktató. Ugyanott délután 4 órakor litániát tart Iványi Kázmér segédlelkész.

— Palugyay-pezső az újévben. A ma beköszöntött újesztendő mindenkinben azt a reményt kelti, hogy jobb, szerencsésebb lesz a távozónál. A reménynek van is némi alapja, mert az újévet születése óráiban Palugyay-pezsőben furdették meg. A nehéz gazdasági viszonyok ellenére, aki csak tehetett, Palugyay-pezsővel igyekezett megédesíteni magának az újesztendő beköszöntésének perceit. Az aradi kávéházak, vendéglők és klubok nemcsak a b. u. é. k.-tól voltak hangosak, hanem ettől a stereotíp jelszótól is:

— Kérek egy üveg Palugyay-pezsőt!

És aki megkóstolta a Palugyay-demi sec-et, a Palugyay-extra dry-t és a Palugyay-Cremant Imperialt, az aztán abba se hagyta kivilágos kivirradtig. Ha az 1932. év olyan rózsaszínű lesz, mint amilyenre a Palugyay-pezső festette ma éjszaka az ország hangulatát, akkor megkönnyebbüléssel állíthatjuk, hogy ebben az esztendőben véget ér a hosszú gazdasági krízis.

— Árvizvel fenyeget a Szamos. Bucurestiből jelentik: A Szamos völgyében mindenütt megindult az olvadás. A Szamos több helyen kiáradt és több községet elöntéssel fenyeget. Gyulafehérvárról árkászostagokat rendeltek ki a lakosság segítségére.

— Kántor-választás Gyorokon. Ismeretes, hogy hosszú idő óta húzódik Gyorokon a kántor-választás ügye, míg most dr. Comsa Gergely püspök és Pacatiánu Mihály szentszéki ülnök beavatkozására a választást lefolytatták. A választáson Vatián Traian elnököt és rajta kívül a következő tagok vettek részt: Oniga György, Almasan Sándor, Ostia Nica, Batrina Miklós és Coica Joca, akik a község híveinek megnyugtatására egyhangulag Mihutia György igazgató-tanítót választották meg kántornak.

A jósnőnél

Jósnő: Ön nagy boldogság előtt áll, leendő férje gazdag, hü, csinos és bőkezű lesz...

— Nagyszerű! Csak azt mondja még meg, hogy miképp szabadulhatnék meg a mostanától?...

*
A tanító a természetéről beszél, arról, hogy a növényi vegetáció és az élőlények természete életfeltételeikhez képest van megalkotva. Megemlíti a poláris vidékek állatainak melegtartó zsírrétegét, a zsiráfok hosszú nyakát, amikor egyszerre közbeszól Károlyka:

— Milyen bölcs is a teremtés, hogy az embereket a székekhez és padokhoz megfelelő mérettel látta el...

— A Hellas Evezősegylet táncestélye. 1932. január 9-én este lesz a Központi-szálló termeiben a Hellas Evezősegylet táncestélye. A lelkes rendezőgárda, dr. Moga Romulus elnök, dr. Székely Lajos és Obetkóné vezetésével buzgólkodik az estély sikere érdekében. A közönség szórakoztatására, az estélyre leszerződötték a világhírű Fred eredeti néger jazz-dobost, a Barna-házaspár rumba és quick step bemutatója pedig az est fénypontja lesz. Belépődíj 60 lej. Meghívó-jegyek Oláh papirkereskedésében, Rádió Krausz-nál kaphatók.

Dr. POSGAY SANATORIUM

Arad, Str. Mooleni (volt Orozy-utca) 15. Telefon 396.

Belgyógyászat, Sebészet, Szülészeti, Nőgyógyászat.

Naplódíj: I. o. 300—350 lej külön egy ágys szobában, naponta ötszöri diétás étkezéssel, II. o. napi 250 lej két ágys szobában, naponta ötszöri diétás étkezéssel. — Klinikai osztály napi 200 lej teljes ellátással és sanatoriumi orvosi kezeléssel. — Olcsó pousál árak műtétknél és szüléseknél. Laboratorium, Röntgen, villamos gyógykezelések, quars, Diathermia, Bejáró betegrendelés d. e. 8—10-ig és d. u. 2—5-ig. Szabad orvos-választás.

— Letartóztatott lakásfosztogató. Még október hónapban Turcán Ivánné gáji, Str. Lae Barna 23. szám alatti lakos, mint bérest alkalmazta házában Curtean-Kovács Györgyöt. Curtean-Kovács szolgálatának első napján, felhasználva gazdája távollétét, kiírtotta a lakást, ahonnan közel 10 ezer lej értékű ruhásműt és készpénzt vitt el. Hosszas nyomozás után, a csendőrség tegnap Galsán letartóztatta a tolvajt, akinél meg is találták a lopott holmik nagy részét. Ma délelőtt behozták a rendőrségre, ahol kihallgatása után letartóztatták.

— Leégett egy szonda. Bucurestiből jelentik: A Societate de Petrol ciucani-i telepen egy szonda kigyulladt és teljesen leégett. Az anyagi kár kétfélmillió lej.

— Kéménytűz. Ma az esti órákban kigyulladt a Lövész-ucca 2. számú háznak egyik kéménye. A tüzről azonnal értesítették a tűzoltóságot, amely pár perc alatt megérkezett a helyszínre és rövid időn belül eloltotta a veszélyesnek mutakozó kéménytűzet.

— A Credo-egyesület január havi gyűlése január 3-án, a következő vasárnapon délelőtt 11 órakor lesz a Minorita-rendház nagytermében. Előadást „A keresztény ember karácsonyi és újévi gondolatai” címmel, Schronk Jenő katolikus főgimnáziumi tanár tart. A gyűlésen a Credo-tagok által bevezetett vendégek is megjelenhetnek.

— Elhalasztották a Mentő-Sorsjegyek utolsó húzásának napiját. A Mentő-Sorsjáték intézősége a mai napon az itteni megbízottjukat értesítette, hogy miután a hatóságok az újévi ünnepre való tekintettel, a húzáson nem vehetnek részt, annak megtartását 1932. január 14-én délután 5 órára halasztották el. A fentiek alapján a Mentő-sorsjegyek tovább is vásárolhatók az összes tőzsdékben és a főbizományosnál, Eckstein Tivadarnál, Arad, Strada Vidra 1., továbbá az Aradi Közlöny kiadóhivatalaiban.

— A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíjgyűlése értesíti tagjait, hogy a CFR vezérigazgatósága megengedte, hogy a tényleges vasuti alkalmazottak jövő évi január hó 1-től kezdődőleg, a 75 százalékos utazási kedvezményt, az arcképes igazolvány felmutatása mellett, korlátlanul igénybe vehessék. Ennek folytán ismételtén felterjesztést intéztünk a CFR vezérigazgatóságához, hogy ezen kedvezményt úgy a vasuti, mint az 50 százalékos kedvezményt élvező állami, városi, stb. nyugdíjasokra is kiterjesztessék. Az arcképes igazolványoknak jövő évre leendő érvényesítése végett, felkérjük a CFR központi pénztáránál fizetett nyugdíjasokat, hogy arcképes igazolványaikat a legközelebbi nyugdíjkifizetésekor hozzák magukkal, amikor is azokat a nyugdíjkönyvecskéikkel együtt fogjuk összeszedni. Végül közöljük, hogy a legközelebbi választmányi ülést az egyesületi elnök elfoglaltsága miatt, január hó 10-én, a rendes időben és helyen fogjuk megtartani.

— H. Székely Gizi táncitanárnő tánciskolájában január hó 9-én álarcos bál. Meghívó nincs.

— Orvosi hír. Dr. Kürzer Károly fogorvosi rendelőjét Strada Iosif Vulcan (Kazinczy-ucca) 4. szám alá helyezte át.

A modern étrend előmozdítja a fogak megromlását. Ezért legfőbb kötelesség: az üdítő jó Chlorodont fogpéppel való rendszeres tisztítás. Egy tubus ára 32 és 20 Lej.

— Dr. Lakatos sanatóriuma, Baden bei Wien, a téli időnyben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényezők, — külön szívóosztály dr. Singer Richard egyet. m. tanár vezetésével —, elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

A cári lovasgárda volt főhadnagya az aradi ügyészség fogházában

Csavargás országokon keresztül — Tiltott határátlépésért hétnapi fogházra ítélték

Magas, karakterisztikusan szláv típusú fogoly állott ma katonás haptákban az aradi ügyészségi fogház igazgatója előtt, amidőn személyi adatait vették föl a foglyok törzskönyvébe. Dacára viharvert, rongyos ruhájának, mozdulataiban volt valami tagadhatatlan elegancia, amely emlékeztetett a békebeli lovaszisztekre. Az aradi fogház új lakója országokat csavargott már be, amióta a forradalom kitört Oroszországban.

Bicikov Iván az orosz cári lovasgárda főhadnagya volt. Végigküzdötte a háborút s midőn a forradalom kitört, a cári tiszték egy részével elhagyta a lángborult, és vértengerben fulladozó Oroszországot. Nem állt be egyik ellenforradalmi hadseregbe sem, hanem munkával próbálta megélhetését biztosítani. Volt Lengyelországban, átvetődött Csehszlovákiába, ahol egy hajóstársaságnál kapott alkalmazást, azonban lassan-lassan mindenütt kikopott. A munkaviszonyok mindinkább rosszabbodtak, bár a volt cári főhadnagy minden munkára jelentkezett. Hosszu hanyattatás

után lépte át Csehszlovákia felől Románia határát. Valahogyan sikerült a grancsárok figyelmét elkerülni és gyalogosan igyekezett az ország belseje felé. Atjutott Aradmegyébe is, ahol azonban a csendőröknek feltűnt a rongyos ruházatu férfi, akit igazolásra szólítottak föl és aki a nála lévő iratokkal igazolta, hogy orosz emigráns és Bicikov Iván lovas főhadnaggyal azonos. Először Temesvárra szállították be, hogy a hadbírószék ítélkezzen felette, a katonaság azonban csak tiltott határátlépésben találta bűnösnek, mert régen volt, amidőn Bicikov Ivánt mint katonát lehetett volna felősségre vonni.

A tárgyalás rövid volt, hiszen az egykori főhadnagy, nem is tagadta a határátlépést. Csupán a rettenetes nyomorúságra hivatkozott, amellyel minden országban küzdödni kellett és ebben a küzdelemben, — sajnos — alui maradt. A bíróság hét napra ítélte el és a büntetését a cári lovasgárda egykori főhadnagya nyomban meg is kezdte az aradi ügyészség fogházában, ahol annyi nélkülözés után melőz cella, étel és mosdás jut osztályrészéül.

Színház — Irodalom — Művészet

Eiőadás a Kölcsey Egyesületben

A Kölcsey Egyesület vasárnap délutáni műsora

Bérczy Lajos: Új gondolatvilág felé. Gutenberg-dalkör, Kováts Gyula karmesterrel és Bogdány István zongorakísérettel: a) Szerenád férfikarra, Zichy Gézáttól; b) Régi magyar dalok. Szántó György. Tamási Aronról és Olosz Lajosról. Felolvassa. Szántó Györgyné. Kövér Erzsébet: Versek. Gutenberg-dalkör Kováts Gyula karmesterrel és Bogdány István zongorakísérettel: Vizi tündérek kara, Mendelssohn „Loreley” befejezetlen operájából. Éneklők: Dragos Mariska, Ferenczyne, Ferenczy Aranka, Frauheim Jánosné, Fuhrmann Annus, Fuchs Nusi, Gadó Lujza, Joanovits Manyi, Nevinszky Mancsi, Szabó Kató, Töröcsik Istvánné, Vári Olga, Bozsóky Mária, Hegyi Annus, Kopsák Manyi, Lang Margit, Nevinszky Ilus, Revilák Jánosné, Spirer Lajosné, Zabus Andrásné, Dési István, Gái Sándor, Halmos József, Páczy Ferenc, Revilák János, Szabó Pál, Szilágyi János, Balogh Lajos, Erdei A., Germán Gusztáv, Heft István, Kleitsch József, Méri Lukács, Václik Jenő, Antal György, Dulka János, Feja Károly, Frauheim János, Heinrich Mátyás, Ivanov Zsárkó, Petru János, Tamásovits Ferenc, Bede István, Budás János, Cservenka Ferenc, Hans Antal, Joanovits Mihály, Klim Pál, Szegedi Pál, Tarr Mihály és Voian Miklós.

* Az aradi Városi Színház műsora, Pénteken délután 3-kor: Obsitos. Operettepreiz. A kolozsvári operettegyüttes vendégjátéka. Mozihelyárral. Sorozatszám: 92. Délután 6-kor: Újévi vidám kabaré. Ujdonságok, tréfák, magánszámok, táncok, köztük a Rumba. Két órán át tartó harsogó kacagás. A közönség között kisorsolnak 30 eleven újévi malacot és egy egész sereg színházijegyet. Sorozatszám: 93. Este 9-kor: Pillangó. Operettujdonság, harmadszor, Rendes helyárral. Neményi Lillivel, Putnik Bálinttal, Tompa Bélával, Selmeczy Mihállyal. Sorozatszám: 94. — Szombaton este fél 9-kor: Zöld barány. Operettujdonság. A kolozsvári operettegyüttes felléptével. Neményi Lili, Tompa Béla, Putnik Bálint, Selmeczy Mihály felléptével. Sorozatszám: 95. — Vasárnap délután 3 órakor: Torockói menyasszony. Nagyon olcsó mozihelyárral. Neményi Lillivel, Tompa Bélával, Selmeczy Mihállyal. Sorozatszám: 96. Délután fél 6-kor: Pillangó. Operettujdonság. A kolozsvári operettársulat előadásában. Neményi Lili, Tompa Béla, Putnik Bálint, Selmeczy Mihály felléptével. Rendes helyárral. Sorozatszám: 97. Este fél 9-kor: Vihar a Balatonon. Operettujdonság. Poór Lili, Neményi Lili, Selmeczy Mihály, Putnik Bálint felléptével. Rendes helyárral. Sorozatszám: 98.

* Újévi előadások a színházban. Ma, újévi napján három előadást tart a színház igazgatósága. Délután 3 órakor az „Obsitos” című gyönyörű mu-

szikaju, érdekesítő témájú operett kerül műsorra. Hat órakor pedig a színház Aradon időző kolozsvári operettegyüttese megismétli a szilveszteri vidám kabarét, amelynek minden egyes száma szenzációs ujdonság. Esti előadásban a kolozsvári operettegyüttes megismétli a „Pillangó” című operettet, amelynek aradi bemutatója valóságos szenzáció erejével hatott.

Dolly Rózsi ma megesküdött

harmadik férjével

A hírneves magyar táncosnő három házasságának érdekes regénye. — Egy rövid házasság — A kanadai milliomos fia — Dolly Rózsi lemond a hatalmas összegű tartásdíjról — és férjhez ment egy afrikai vadászhoz

Dolly Rózsi, a Dolly Sisters híres magyar táncosnő egyik tagja, ismét sokat foglalkoztatja a világsajtót. A magyar művésznő ma, szilveszterkor megesküdött Ervin Netcher csikágói vállalkozóval és Amerikába költözik.

Ez a készülő házasság nagy port vert fel a párisi művészvilágban. Ervin Netcher a harmadik férje lesz Dolly Rózsinak.

Ismeretes, hogy Dolly Rózsi kilenc esztendőskorában ment ki Amerikába. Abban az időben, mint szegénysorsu szülők gyermeke, sokat nélkülözött, majd serdülő leány korában táncolni tanult és végre bejutott görlnék az egyik new-yorki revüszínházba. Nővérevel, Dolly Jancsival együtt táncolt és tizenhat esztendőskorában itt fedezte fel őket egy impresszárió.

— Maguk feltűnően hasonlítanak egymásra, — mondotta — ki kellene aknázni ezt a hasonlatosságot. Így született meg a tánc-duett.

Amikor a két Dolly Sisters Párisba költözött és a Casino de Paris-ban lépett fel, a sok hódoló között feltűnt egy kanadai fiatalember. A párisi társaságban körülrajongták ezt a furcsa uriembert, aki arról volt nevezetes, hogy az édesapja Kanada leggazdagabb embere, Mortimer Davisnak hívták a gentleman, aki havi 1000 dollár apánást kapott Quebecben lakó édesapjától. Ez az összeg egy jelentéktelen része volt édesapja jövedelmének. Mortimer Davis úgy viselkedett, mint aki korlátlan vagyonnal rendelkezik. Fantasztikus értékű ajándékokkal halmozta el Dolly Rózsit és rövid párisi tartózkodása alatt, több millió frank adósságot csinált.

Az öreg Davis, a kanadai vasutkirály határozottan megtiltotta fiának, hogy feleségül vegye Dolly Rózsit. Az ifjú ember azonban annyira szerette a magyar táncosnőt, hogy az apja tilalma ellenére, házasságot kötött vele.

Az öreg Davis szenvedélyes kártyás volt. Minden esztendőben átrándult Monte Carloba, hogy kedvére üzhesse játékszenvedélyét. A budapestiek közül is sokan ismerték a hófehér hajú öreg urat, aki hatalmas összegekben ját-

Leépítés

Hába minden építés,
Hába minden szépítés
Mindnyájunkat csak utóbb
Egyszer a nagy leépítés.

Közös, közös, vadász, kanász, —
Zsoli-zsóker, király, makk-ász,
Minden összedől, mint kártyavár, —
S holnap se hirt-hánva már.

LUKÁCS EMIL.

* Zöld barány: a kolozsvári operettegyüttesel Szombaton este ismét műsorra kerül a „Zöld barány”. A darabnak minden ötlete és ragyogó muzsikája csak most fog kibontakozni teljes mértékben. Már a prózatársulat bemutatóelőadásán is kitűnően szórakozott a közönség, most azonban a női főszerepet Neményi Lili játssa, aki csodálatos temperamentumával valóságos lelke ennek a vígjátékeperettnek. Putnik Bálint, Selmeczy, Jávör, Tompa Béla, Nemes Mancsi ogy ragyogó együttest nyújtanak, hogy a „Zöld barány” most újabb premiereelőadásban kerül a közönség elé.

* Helyárleszállítás a színháznál. Január elsejétől kezdődőleg a színház igazgatósága a földszinti elsőrendű helyeket — a súlyos gazdasági krízisre való tekintettel — két kategóriába osztotta. A 0—3 sorokig továbbra is 94 lej, a 3—6 sorig a jövőben 74 lej lesz a színházijegy ára.

* A színház vasárnapja. Vasárnap ismét három előadást tart a kolozsvári operettegyüttes: Délután 3-kor a „Torockói menyasszony” kerül műsorra Neményi Lillivel, Tompa Bélával, hat órakor a nagyszerű „Pillangó”, este pedig a frapáns „Vihar a Balatonon” eredeti szereposztásban.

szott. Egy alkalommal éppen nagyobb eseményt tett a tablóra, amikor hirtelen rosszul lett és lefordult a székről. A játékimester még hangosan jelentette:

— Rien ne va plus!

Davis szomszédja felemelte az öreg urat, egy pillanat múlva orvos is jelentkezett, de segíteni már nem tudott. A kanadai milliomos ott halt meg a kártyasztal mellett.

Hozzávetőleges számítás szerint, közel 100 millió dollár vagyont hagyott hátra a kanadai milliomos. Hetekig senki sem tudta, hogy mit tartalmaz a végrendelete, míg végre egy londoni közjegyző jelentkezett a fontos okmánnyal. A Times akkor első oldalon hozta ezt a furcsa végrendeletet. Kiderült, hogy az öreg ur az egész vagyonát jótékony célra hagyta és csak a quebeci zsidókórházra 40 millió dollárt hagyományozott.

Természetesen megtámadták a végrendeletet és a fiatal Davis csakhamar kivezett a jótékony intézményekkel. Rengeteg vagyon maradt a számára.

A hatalmas vagyon sem tudta megalapozni a házasság boldogságát. Dolly Rózsi ott hagyta az urát. Hónapokig húzódott a válópör, míg végre a quebeci törvényszék tekintélyes összegű tartásdíjat ítél meg a magyar táncosnőnek.

A válás után rögtön előbukkant az új férjelölt. Netcher ur szintén gazdag ember és az év nagy részét azzal tölti, hogy Afrikában vadászik fenevadakra. Dolly Rózsi ma, Szilveszter napján esküdt meg harmadik férjével.

Keresztretjvény

Tekintettel arra a nagy érdeklődésre, amely a karácsonyi számunkban közölt keresztretjvényünk iránt mutatkozik, a megjelölések be- küldésének határidejét január 2-án délig meghosszabbítottuk. A megjelöléseket tehát kérjük most már véglegesen legkésőbb szombat délig kiadói hivatalainkba leadni. — Az eredményt vasárnap számunkban közöljük.

Három arcél

* Perces néni

Öreg perces néni — ölében tejejezett kosárral — egy kopott emberkének mesél, valami ismerősének:

— Nézze, nekem is tartoznak... Sok pénzt adtam kölcsön... Már régen... Négy esztendeje lesz annak... Tessék, friss perces... Azok is szegény emberek, szükségét látták, kértek... Hát mit tettem...? Hogyne, fizettek, törlesztettek, amennyit bírák... Még ötvennégy pengővel tartoznak... Múltkor is ide küldtek a kislival hat pengőt... Friss perces... A jóindulat megvan bennük, de most nekik is nehéz, mint mindenkinek... Mindig mondogatják, hogy megadják... Szó se róla, elhiszem, csak a jó Isten segítene, hogy visszakapnám a pénzem, mert most nekem is kellene... De hát nincs tehetségük... Belátással kell lenni... Friss perces...

Eszerint a nénike újabb fizetési haladékok ródott. Talán megint négy esztendőt. Most nyolcvan éves. Nyolcvannégy éves korában, ha megéli, teljes birtokába jut majd annak a nyolcvan pengőnek, melyet hetvenhat esztendősen korábban kölcsönzött.

Nézem arcát, hallgatom szavát s arra gondolok, hogy valami nemzetközi döntőbírótság elnökévé kellene választani. Ő talán békét tudna teremteni a torzsalakodó államok között.

Gyermeknyelo

Apa vezető az uccán négyéves kislit. A kislit megpillant egy lovat. Így szól komolyan, tárgyilagosan:

— Ló.

Az apa, aki kövér belémőt ember, legalább kilencvenöt kiló s igen magas, nincs megelegedve ezzel a megállapítással, ajkát mézédre csücsöríti és selypítve mondja:

— Lovacska, szép kis lovacska.

Most a kislit bámulja a lovat, mely akkora, mint egy emeletes ház. Négy óriás lábán áll, törzse párázik a téli hidegben, hosszukás feje idegenszerűen inog. Nem érti, hogy ez a rengeteg állat miért lovacska. De bizik a felnőttek ítéletében, izlésében és hogy kedveskedjék apjának, igyekszik ismételni előbbi mondatát, természetesen sokkal kevésbé selypítve:

— Lovacska, szép kis lovacska.

Egyszerre azonban megáll. Azon tűnődik, hogy ha ez az apokaliptikus szörny a lovacska, akkor ki a ló. Apjára néz. Bizonyára azt gondolja, hogy akkor apja a ló.

Ebben nem is téved.

Éhség

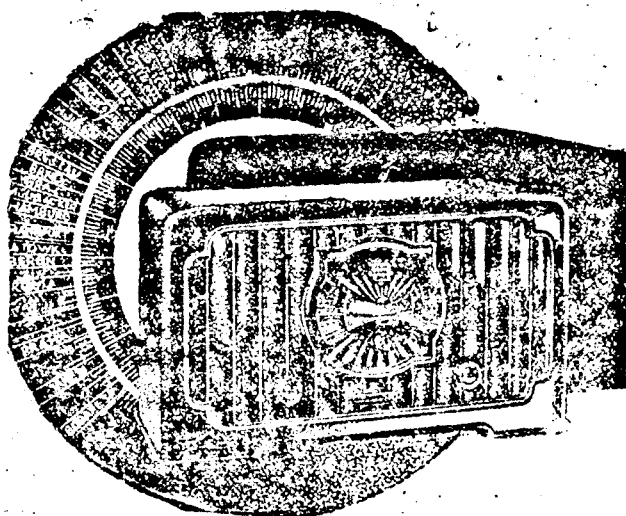
Ezt egy fiatalember mondja:

— Múltkor három nap óta nem ettem. Szédültem az éhségtől. Éjjel benéztem egy budai kis-kocsmába. Álldogáltam a meleg gőzben, teleszívtam magam a nehéz illattal, hogy legalább ezzel lakjam jól. Egyszerre megpillantottam a sarokban régi ismerősömet, aki a morszás asztalnál üldögélt, nyilván már vacsora után s előtte négy üres borospalack sorakozott. Ő is észrevett engem. Odaintett, leültetett, azonnal poharat hozatott, töltött, kocintott. Megörült nekem, mert rossz dolog egyedül inni. Bort töltött és itunk. Egy rövid félóra múlva előhozakodtam az étellel. Legalább egy kisadag sültet fizessen. Erre valósággal dühbe gurult. Szó sincs róla. Mit képzelek én felőle? Vele csak inni lehet, enni nem. Ihatok annyit, amennyi belém fér, de enni nem kapok. Egy olajosgyűrűt sem? Azt sem. Egy sóskiflit, egy kenyert sem? Azt sem. Kérlelhetetlennek mutatkozott. Kifejtette, hogy neki a pénz nem számít, nem zsugori, de ragaszkodik elveihez. Ennek bizonyítékául egy üveg pezsgőt is rendelt, amelyet együtt fogyasztottunk el. Hogy mi történt azután, arra már csak homályosan emlékezem, mert szerencsésen én is berugtam, elvesztettem öntudatomat s vele éhségem kínzó érzését. Azóta azonban sokat gondolok erre a rejtélyes emberre, aki részegsége örömét azzal tetézte, hogy meggyötörte és leitatta egy éhes barátját. Az ördög a példabeszéd szerint úgy ölte meg hát, hogy csak enni adott neki, inni nem. Ez ellenkezőleg cselekedett. Vajon ki lehetett? Azt hiszem, angyal.

Köszönettel Dankó

TELEFUNKEN 340 W és 340 G

a legmodernebb árnyékolt-rácsú négycsöves készülék "AUTOSKÁLÁ"-val. Minden feszültségre átkapcsolható! Kaphatók minden szaküzletben!

TELEFUNKEN 121 W

a legnépszerűbb és legszelektivebb kétesöves készülék. Tökéletes zenei hangokat adnak. Sokszorozza meg készülékének teljesítményét a legújabb

TELEFUNKEN-HANGSZÓRÓK

adnak. Sokszorozza meg készülékének teljesítményét a legújabb

TELEFUNKEN-CSÖVEKKEL

SPORT KÖZLÖNY

A NAC felfüggesztését hatályon kívül helyezte a Központ Haladékokat kapott a szövetségi hátralék megfizetésére a NAC

Bucurestiből jelentik: Mintegy hat héttel ezelőtt — mint az Aradi Közlöny megírta, — a Nagyvárad Atlétikai Klub egy memorandumot szövegezt meg, amely az adók eltörléséről, illetve mérsékléséről szólt és, amelyet megküldött az összes romániai sportegyleteknek, azzal a kéréssel, miután közös érdekről van szó, tegyék azt magukévá, továbbá ankétot hívott össze november 21-ére Aradra, amelyet a Központ letiltó távirati intézkedése értelmében, nem tudtak megtartani. A Nagyvárad Atlétikai Klubot a Központ fentü kezdeményezése és 17 ezer lej szövetségi hátralék miatt felfüggesztette. A felfüggesztés nagy meglepetést keltett sportkörökben, mert nem volt még példa arra, hogy szövetségi hátralékra ne adtak volna haladékokat.

A NAC vezetősége tekintettel arra, hogy sikerült Svájcban és Franciaországban több mérközésből álló turát lekötöni, kérte a Köz-

pontot, hogy a felfüggesztést hatálytalanítsa. A Központ a kérelmet tárgyalás alá vette és beható tanácskozás után, figyelemreméltó indokolással teljesítette a kérést. Romániában — szól a Központ határozata, — a NAC egyik legerősebb és legaktívabb egyesület, amelynek sikeres múltja és jelene arra készíti a Központtól, hogy memorandumukban foglalt kéréseinek meghallgatása után, felfüggesztésükről szóló rendeletünket ünnepélyesen visszavonjuk és a romániai futballsport fellendítése körül kifejtett ragyogó munkásságuk elismerésül: nemcsak engedélyezzük, de minden erkölcsi segítségünkkel támogatni fogjuk a NAC franciaországi és svájci turáját. A szövetségi hátralékra vonatkozólag pedig haladékokat adunk március 1-től havi négyezer lejű részletekben való megfizetésre.

Eddig a Központ általános megelegedéssel találkozott visszavonó határozata.

O A „Csikók” győztek Hágában. A „Csikó” csapat-neven szereplő magyar profi-kombinált Hágában, a holland válogatott ellen vette fel a versenyt, villanyfény mellett. A mérkőzés második félideje alatt erős havazás volt, amely erősen befolyásolta a játékot. Az első félidőben a magyar csapat 3:0-ra vezetett. Szünet után a hollandok elkeseredett küzdelmet vívtak és végül is sikerült két góllal terhelni a magyarok hádját. A gólokat magyar részről Belkó, Markos és Kovács II. szereztek.

O A Budai „11” is győzött. A budai profi-csapat téli turája során, tegnap Nápolyban vette fel a küzdelmet a Vornero együttese ellen, amelyet 2:0-es félidő után, 4:1-re legyőzött.

O Magyar győzelem Görögországban. Athénből jelentik: A Somogy FC szép győzelemmel kezdte meg görögországi turáját. A kaposvári csapat ma az Atronitas-Gudi kombinált csapattal mérte össze erejét, amelyet 2:0 arányú félidő után, 5:0 arányban legyőzött.

Nincs bocsánat

— Azt hallottam, hogy Feri megszöktette a kis Jucit. Vajon megbocsátott-e nekik a leányka mamája?

— Nem hiszem, azt mondják, hogy a fiatalokkal együtt akar lakni.

Boldog ujévet kívánnakT. ÜZLETFELEIKNEK, VENDÉGEIKNEK,
JÓBARÁTAIKNAK és ISMERŐSEIKNEK:**Dácia kávéház
tulajdonosai.****MAYER SÁNDOR**

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 20-22.

„GIZI” KALAPSZALON

Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.)

DOGMANOV J.hentes és mészáros
Arad, Str. Marasesti (Kossuth-uca) 7.**APPONYI TESTVÉREK**

cipő- és divatkereskedők Arad.

MÁRKUS MIKSAfűszer- és csemegekereskedése
Arad, Str. Matei Corvin (Hunyady-u.) 1.**WILD FERENC**cukrászata
Arad, Lutheránus templommal szemben.**MESSZER ILÉS**cukorkaüzlete
Arad, Strada Eminescu (Deák F.-u.)**KUBICZAY LÁSZLÓ**

Arad, Strada Episc. D. Radu No. 25.

SZÉNÁSSIdiyatáruház
volt Karolina-uca sarok.**KISS TAMÁS**fűszer-, csemege-, gyarmatáru- és festék-
kereskedő. Arad, Calea A. Saguna és Str.
Episc. Radu.**HATSCHEK ingatlanforgalmi iroda**

Strada Eminescu 2., I. em.

VÁRADI JÁNOSórás- és ékszerész
Arad, Bul. Reg. Ferdinand (Boros E.-tér)**KELLNER BÉLA**szállító
Arad, Bulevardul Regele Ferdinand 58.**BÓZSA JÁNOS**vendéglős
Arad, Strada Marasesti (Kossuth-uca.)**Boldog ujévet kívánnak**T. ÜZLETFELEIKNEK, VENDÉGEIKNEK,
JÓBARÁTAIKNAK és ISMERŐSEIKNEK:**Rudolf Mosse r.t.
aradi fiókja****CZISZKA IGNÁC**hentes és mészáros
Arad, volt Boros Béni-tér 46.**CSETEY és SEITZ**Arad, Bulevardul Regele Ferdinand
(Boros Béni-tér.)**MÜLLER KÁROLY**

vendéglős

BUTSKÓ BÉLApaszományos
Arad, Maros-uca 8.**HAUBENREICH**paplankészítő
Arad, v. Batthyány és Széchenyi-u. sarok**I. KLEIN**terményárkereskedés
Arad, v. Tököl-tér és Lázár V.-u. sarok.**SCHMIDT A.-né és TSA**fűszeráru üzlet
Arad, Str. Gh. Popa 1.**FERTIG JÓZSEF**hentes
Arad, Strada Metianu (Forray-u.)**MIKOLÁS KAMILLA**rövid és játékaru
Arad, Str. Bratianu 2. (Minorita-palota.)**FARKAS LÁSZLÓ**műórás, ékszerész és vésnök
Arad, Str. Eminescu 28. (Deák Ferenc-u.)
oldalon, Str. Unirei.**BUTTINGER TERÉZ**gőzmosóda tulajdonosa
Arad, v. Batthyány-u. 35.**SUCH MIHÁLY**hentesmester
Part-uca 8.**HORVÁTH JÓZSEF**elektrotechnikai vállalkozó
Str. Bratianu 10.**HAÁSZ ingatlanforgalmi iroda**

Strada Eminescu 12.

Boldog ujévet kívánnakT. ÜZLETFELEIKNEK, VENDÉGEIKNEK,
JÓBARÁTAIKNAK és ISMERŐSEIKNEK:**Soc. An. Colli-Express
serviciul de colete****König & Lázár****BARANYI FERENC**uriszabó
Strada Bratianu 17.**HOSZPODÁR MIKLÓS**

Teleki-uca 13.

SÁRKÖZI GYÖRGYhentes és mészáros
Strada Colonel Paulian 8.**FOGEL A.**órás és ékszerész
Arad, Bul. Reg. Ferdinand 11.**NEULÄNDER ELEMÉR**blánar — szücs,
Fischer Eliz-palota.**I. GOICA**férfi- és női cipész
Fischer Eliz-palota.**NEULÄNDER FERENC**fűszerkereskedése a fehér kutyához
a Dácia és Andrányi-cég között.**COLONIALE**fűszer- és gyarmatáru
Strada Bratianu 4.**HELMER MIKLÓS**fűszerkereskedő
v. Fábián Gábor-uca 7.**BOROS ingatlanforgalmi iroda**

Strada Consistoriului 9.

RÓZSA TESTVÉREK

kőfaragó mesterek.

SIPOS-VENDÉGLŐ

Arad, v. Flórián-uca.

KLEIN SÁNDORnemzetközi szállítási, vámolási és fuvaro-
zási vállalat
Arad, Str. Colonel Pirici (Vörösmarfy) 3.**ENGELHARDT FERENC**szücs
Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 2.

Boldog újévet kívánnakT. ÜZLETFELEIKNEK, VENDÉGEIKNEK,
JÓBARÁTAIKNAK és ISMERŐSEIKNEK:**a Városi kávéház****BONDÁR BÉLA**
vendéglős**WEISZ és HAÁSZ**
szállítási vállalat Arad**KOMOCY ALBERT**
vendéglős
Calea A. Vlaicu 23.**STEINER JAKAB**
vulkanizáló.**DEUTSCH GÁBOR**
férfi szabó
v. Hunyady-ucca 5.**WEISS JENŐ**
pékáru és tejtermék kereskedő
Arad, Piata Avram Iancu No. 13.**NETEU JÁNOS**
finom hentesáru üzlete
Arad, Piata Avram Iancu 17.**VARGA TESTVÉREK**
villanszereplők, villamossági és rádió
szaküzlet
Arad, Str. Alexandri (Salac-u.) No. 1.**BOTYE JÁNOS**
fűszerkereskedése
Arad, Str. Calvin No. 25.**TODOR TASCA**
Restaurantul „Trei securi”**TASCA TÓDOR**
a „Három fejsze” vendéglőse**PETRÁN ingatlanforgalmi iroda**
P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 16.**ROBITSEK JÓZSEF**
fűszer- és gyarmatáru nagykereskedés
Arad, volt Karolina-ucca.**Özv. HORVÁTH SÁNDORNÉ**
az aradi pályaudvarral szemben levő ven-
dégli és szálloda tulajdonosa.**WEISZ SIEGFRIED**
finom sütdője és cukrászda
Arad, Str. Gr. Aleaxndrescu (Bécsényi
Miklós-ucca) No. 47.**Boldog újévet kívánnak**T. ÜZLETFELEIKNEK, VENDÉGEIKNEK,
JÓBARÁTAIKNAK és ISMERŐSEIKNEK:**a New-York kávéház****KRIZSÁN PÉTER**
fűszerkereskedő**SZABADOS JÓZSEF**
hentes- és mészáros mester
Str. Dorobantilor (Urbán I.-u.) 3.**UNIVERSAL-AUTÓ**
Herzfeld Béla
Piata Avram Iancu No. 4.**DÖRNER JÓZSEF**
finom sütdője
volt Révay-ucca 2.**Soția lui GRÖHER RUPERT-né**
băcănie — fűszerüzlet
Arad, Str. Mărăsești 75.**MATEI GANTNER MÁTYÁS**
Coloniale și delicatose — fűszer és csemege
Arad, Str. Mărăsești (Kossuth-u.) 2.**„TECHNICA”**
Arad, Str. Episc. Radu (Magyar-u.) 19.**IOSIF TÓTH JÓZSEF**
Pantofar de lux
Arad, Calea Saguna Nr. 97.**ACONIU cipőüzlete**
Str. Bratianu 2.**MATUZ**
rádió, műszerész
Arad, Str. Moise Nicoara (Petőfi-ucca.)**ERDŐS PÁL**
fűszer- és csemege kereskedő
Piata Avram Iancu.**KNAPP kelmefestő**
Str. Episc. D. Radu (Magyar-ucca) 10.**KOLLÁR MÁRIA**
kertészete
Arad, Str. Bratianu (Weitzer J.-u.) 11.**CSÁKY GYULA**
vésnök
Strada Bratianu 9.**MÁLKA HENRIK**
cukrász. Csanádi palota.**Boldog újévet kívánnak**T. ÜZLETFELEIKNEK, VENDÉGEIKNEK,
JÓBARÁTAIKNAK és ISMERŐSEIKNEK:**Vadászkürt kávéház**

tulajdonosa.

ROSSI PÁL
cement- és csatornázási vállalkozó
Str. Gheorghe Lazar 10.**HOFMAN JÓZSEF**
vendéglős
Strada Capitan Ignat**SALGÓNÉ**
bizományi üzlete Arad, Str. Horia 1.
Széchenyi-ucca), Neuman-palota.**IOAN SCHEER JÁNOS**
Croitorie militară și civile
Arad, Bul. Reg. Ferdinand 3.**MERCEDES PARFUMERIA**
Vezetője: Áron Emil
Arad, Bul. Reg. Ferdinand 17.
Luteránus templommal szemben**JUHÁSZ GÁBOR**
fűszer- és csemege kereskedő.**KREMICSEK JÓZSEF**
Strada Mărăsești 75—77.**RUBINSTEIN MÓR**
szállító.**WINKLER TERÉZ**
női fodrász-szalón Arad.**JAHODA BÉLA**
műkertész
Arad, Str. Dorobantilor (Urbán Iván-u.)**HALMOS LAJOS**
az Iparos-Otthon étterem bérletese**Özv. ZIPFEL JÁNOSNÉ**
Str. Episcopul D. Radu 25.**URANUL ingatlanforgalmi iroda**
Városházával szemben.**WEISZ JENŐ**
épület és műlakatos
Arad, Bul. Reg. Matia 21.**SZALAY IMRE**
mészáros és hentes
Arad, volt Karolina-ucca 11.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Leérkezett Aradra a „patenta fixa“-ra vonatkozó rendelet

Kizárólag a kiskereskedőkre és iparosokra vonatkozik — Háromtagú bizottság állapítja meg az adókat — Az aradi Iparkamara kimutatása a bejegyzett cégekről

A kormány — mint az Aradi Közlöny megírta — Erdélyre is kiterjesztette a „patenta fixa“-t és az erre vonatkozó értesítést ma kapta meg az aradi pénzügyigazgatóság. A rendelkezés kiemeli, hogy a „patenta fixa“ *kizárólag kiskereskedőkre és iparosokra vonatkozik, akiknek évi jövedelme nem nagyobb 150.000 lejnél.* Az adókat három évre állapítják meg és az adókielvási munkálatok elvégzésére külön adókielvási bizottság alakult. Ennek tagjai: a törvényszéki elnök által delegált törvényszéki bíró, aki egyúttal elnöke is az adókielvási bizottságnak, azonkívül az aradi Kereskedelmi és Iparkamara delegáltja, valamint a pénzügyigazgató. A rendelet intézkedik egyben arról is, hogy az egyes adóhivatalok január 15-ig kötelesek az előző évi adóval-

mások alapján a „patenta fixa“ törvény alá eső kiskereskedők és iparosokról szóló kimutatást a bizottságnak rendelkezésére bocsájtani. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara pedig január 10-ig köteles közölni a kiskereskedők és iparosok pontos kimutatását. A két kimutatást a pénzügyigazgatóság együttesen kezeli és azokban utólag semmiféle változtatást eszközölni nem lehet. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara különben már elkészült azzal a kimutatással, amelyet a „patenta fixa“ törvény életbeléptetésével kapcsolatosan úgy, a minisztériumhoz, mint az aradi pénzügyigazgatósághoz be kell terjeszteni. Ezek szerint Aradon és Aradmegyében az új cégbejegyzési törvény alapján 4500 cég van a Kamaránál bejegyezve mint egyéni cég, míg 4500 a társaságok száma.

Az 1931. év két utolsó napján ötvenegy iparengedélyt adtak vissza Aradon

Szomorú kimutatás Arad gazdasági életéről — Egész évben kétszázötvenegy iparengedélyt adtak vissza az aradi iparosok

Szinte szimbólumnak szeretnénk hinni és tudni azt a tényt, hogy az év utolsó napjain közel száz aradi cég: iparos és kereskedő adta vissza iparengedélyét, töröltette cégét az Iparkamaránál. Különös, hogy 1931. december 30-án és 31-én tömegesen mondtak le az iparosok, kereskedők iparukról és azt szeretnénk hinni, hogy ezzel talán véget is ért az a korszak, amelyet éppen az iparengedélyek visszaadása, a becsukott üzletek, a lehuzott redőnyök jellemeztek.

Az iparengedélyek visszaadásáról egyébként ma készült el a kimutatás a pénzügyigazgatóságon. Az új törvény értelmében ugyanis az iparengedély visszaadását ezentúl nemcsak a városházi iparügyosztálynál és a Kamaránál, hanem a pénzügyigazgatóságnál is be kell jelenteni. Ez annál is inkább fontos, mert az adókielvási bizottságok csak a pénzügyigazgatóságnál történt bejelentéseket ve-

szik figyelembe az adókielvések alkalmával.

A pénzügyigazgatóság kimutatása szerint a tegnapi és a mai nap folyamán 51 iparengedélyt adtak vissza, vagyis ennyinek a visszaadását jelentették be a pénzügyigazgatóságon. Az Iparkamara kimutatása szerint ezzel szemben az utóbbi négy-öt napban, közel száz iparengedélyt adtak vissza. Ennek a számnak a nagyságát jóformán csak akkor tudjuk megítélni, ha figyelembe vesszük, hogy az egész év folyamán mindössze 251 iparengedélyt adtak vissza. Érdekes megemlíteni, hogy az iparengedélyek legnagyobb részét a város második kerületének lakosai adták vissza. Azok között, akik visszaadták iparengedélyüket, a legkülönbözőbb foglalkozásúak szerepelnek és szinte majdnem minden ipari és kereskedelmi ág képviselve van. Sok régi, évtizedes cég adta vissza iparát és nem egy ős, becsületben megöregedett iparos sirva jelentette be a Kamaránál elhatározását.

A magántisztviselők megadóztatásával kapcsolatban kimutatást kell benyújtani a pénzügyigazgatósághoz

Minden aradi cég köteles kimutatni alkalmazottainak jövedelmét — Január nyolcadika a benyújtási határidő — Minden jövedelmet fel kell tüntetni —

Az aradi pénzügyigazgatóság ma utasítást kapott a pénzügyminisztériumtól, hogy a magántisztviselők és a tantiémek kivételes megadóztatásáról szóló törvényhez, mely január elsejével életbelép, a szükséges előmunkálatokat kezdje meg. Ezzel kapcsolatban a pénzügyigazgatóság felszólítja az összes aradi vállalatokat, hogy az alkalmazásukban levő tisztviselőkről és alkalmazottakról, tekintet nélkül fizetésükre, kimutatást kötelesek betervezni. A kimutatásba fel kell venni mindazokat a tisztviselőket, akik 1931 november 19. óta tartoznak a vállalat kötelékébe. Azonkívül fel kell tüntetni azt is, hogy az alkalmazottaknak a fizetésén kívül van-e valamilyen más jövedelmük is. Ezeknek a kimutatásoknak az alapján állapítják meg, hogy ki mennyi adót fizet és ki mentesül a kivételes adó fizetése alól. Ezeket a kimutatásokat legkésőbb január 8-ig kell az illetékes adóhivataloknak betervezni.

A tantiémek megadóztatására vonatkozólag külön rendelkezés jelent meg. Arra való tekintettel, hogy a mérlegeket még nem készítik el és a közgyűlések is csak tavasszal lesznek

megtartva, az igazgatósági tagoknak utólag benyújtott kérvényben kell kérni, hogy milyen összegű tantiém után vesse ki a pénzügyigazgatóság a szükségadót.

— A bucaresti-i tőzsde ümpepe. Bucarestből jelentik: A bucaresti-i tőzsde hétfőig zárva marad.

— Külföldi pénzesoport ajánlata Magyarországra. Budapestről jelentik: Az Est értesülése szerint, egy angol-holland pénzesoport ma nagyszabású tervet terjesztett a kereskedelmi minisztérium elé Magyarországra elektrifikálásáról. A terv szerint 70 milliót investálnának a munkálatokra. A tárgyalások állítólag már folyamatban is vannak s rövidesen döntés is várható.

— A forgalmi-adók befizetésének határideje. A pénzügyigazgatóság felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy a hátralékos forgalmi adót 1931. és 1930. évekről január 31-ig lehet befizetni. A fenti határidőn túl a pénzügyigazgatóság már a törvényben megállapított bírságot rója ki a hátralékos adófizetőkre.

Orák és ékszerárak legolcsóbb beszerzési forrása
FOGEL cégnél Bul. Reg. Ferdinand 11
Ora u. m. ékszerjavításokat precízen és futányosan eszközöl.

A Neuman-gyár leszállította az élesztő árát

Tíz százalékkal lett olcsóbb az élesztő

A Neuman Testvérek aradi élesztőgyár arra való tekintettel, hogy a kenyér elsődrendű közszükségleti cikk elhatározta, hogy a saját részéről is hozzájárul annak olcsóbbításához. Ezért az élesztő kilogrammonkénti árát öt lejjel leszállítja, ami nyolc-tíz százalékos áreszkücsnek felel meg. Az élesztő új árát a gyár igazgatósága most léptette életbe.

Kétszázötven millió lej adó folyt be 1931-ben Aradon

Kimutatás az adózó Aradról.

Az aradi adóhivatalok a pénzügyi év befejezésével most állították össze az egész évben befolyt adóösszegekre vonatkozó kimutatást. Az első kerületi adóhivatal összegezése szerint 101 millió 925.176 lej volt az inkasszó, ami a kivetett adóösszegek 95 százalékának felel meg. A második kerületi adóhivatal 68 millió 575.000 lejt vett be 1931. év folyamán, ami 86 százalékos adóbehajtásnak felel meg. Míg az első kerületi adóhivatalnál az adóbefizetés elérte az elmúlt évi adók összegét, addig a második kerületi adóhivatalnál az elmúlt év végéig 83 millió lejt fizettek be. A kifizetésekre vonatkozó kimutatást a jan. 3-án összeülő bizottság vizsgálja felül és azután terjesztik fel a pénzügyminisztériumhoz. A harmadik kerületi adóhivatal 92 százalékot inkasszált, 25 millió lej értékben.

— Kényszeregyezséget kért a Csetei és Seitz aradi vaskereskedő-cég. Az aradi törvényszék csődbíróságához ma kényszeregyezés iránti kérvényt nyújtott be a Csetei és Seitz aradi vaskereskedő-cég, Somló Armin dr. ügyvéd útján. A cég a kérelemben hivatkozik arra, hogy a kényszeregyezési tárgyalások megindítására a súlyos gazdasági viszonyok kényszerítették. Tíz év óta áll fenn a cég és egyik bucaresti-i hitelezője 50.000 lei követelésének erejéig zárlatot akart fogantatni és a cég, hogy többi hitelezőjének érdekeit megvédje, benyújtotta kényszeregyezési kérvényét. A passzívák mintegy két millió lejt tesznek ki, melyekre az aktívák teljes fedezetet nyújtanak.

Boldog újévet kívánnak

T. ÜZLETFELEIKNEK, VENDÉGEIKNEK, JOBARATAIKNAK és ISMERŐSEIKNEK

BAUER MIKLÓS

bádogos- és vízvezeték-szerelő

Bulev. Reg. Ferdinand 15.

LÁZAR SEBŐ

Várjassy Lajos-ucca 99.

Boldog újévet kíván

t. előfizetőinek, hirdetőinek és jóbarátainak az

Aradi Közlöny

Jellinek Morton Budapesten

Tizenegy év előtt 25 millió svájci frankot sik-
kasztott, de már elévült a büncselekménye —
Ki akarja elégiteni a károsultakat?

Budapestről jelentik: Még mindig élénk
emlékeztetőben él a közönségnek az a nagyszabású
sikkasztási affér, amely tizenegy évvel
ezelőtt történt és amelynek Jellinek Morton
miniszteri titkár volt a főhőse, Jellinek, aki az
akkor Budapesten székelő antantbizottság mel-
lé volt beosztva, bejáratos volt a legjobb társa-
ságokba és különböző valutaüzleteket bonyolít-
tott le. Ezek során klienseit, akik valamennyien
a legelőkelőbb társaságokhoz tartoztak, 600
millió koronával károsította meg. Ez az ösz-
szeg akkoriban 25 millió svájci frankot tett ki.
A 600 millió koronával sikerült átszöknie a ha-
táron és egyidőre teljesen nyoma veszett.
Egyes verziók szerint Szegeden át Romániába
menekült, de ott kifosztották és agyonlőtték,
egy másik hírforrás szerint azonban Jugoszlá-
vián és Fiumén át Amerikába szökött. Ez az
utóbbi feltevés bizonyult valósnak, mert csak-
hamar híre érkezett, hogy Jellinek Morton Dél-
Amerikában bukkant fel és onnan tovább uta-
zott Északamerikába, édesanyjához, Luid Mar-
cellához, a világszerte ismert énekesnőhöz, aki
egy angol ezredesnek volt a felesége.

Néhány hónappal ezelőtt Jellinek Morton
váratlanul Berlinben tűnt fel. Ott keresett elő-
ször összeköttetést magyar körökkel, hogy elő-
készítse hazatérését, mert büncselekménye bár-
milyen nagystílű volt is, tíz év alatt elévült.

Ez az elévülési határidő pedig már ebben
az évben bekövetkezett, a kérdés csak az, tör-
tént-e azóta valamilyen bírói intézkedés Jelli-
nek Morton ügyében, mert az elévülés az utolsó
bírói intézkedéstől számít. Ugyilátszik, a Ber-
linbe érkezett információk biztatóak lehetnek a
hónvágtyól győtrődő Mortonra, mert a legna-
gyobb titokban Budapestre érkezett és itt egy
barátjának belvárosi lakásán szállt meg.

Hír szerint Jellinek Morton pesti tartó-
zkodását arra használja fel, hogy likvidálja
ügyének bünygyi részét és ez irányban már
meg is tette a lépéseket. Egy ügyvéd utján *Baróthy*
főügyészhez fordult, hogy megtudja, be-
következett-e már az elévülés és a válasz —
értésülésünk szerint — Jellinek Mortonra ked-
vező volt.

Ezekután kezdte meg Jellinek Morton üz-
leti tárgyalásait abban az irányban, hogy itt
egy exportvállalatot létesítsen, mely főként
mezőgazdasági termékek, burgonya, bor, gyü-
möles és gabona kivitelével foglalkozna.

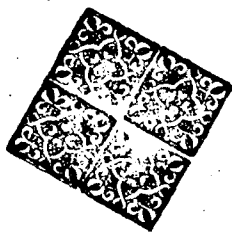
Mivel azonban ügyének nemcsak bü-
nygyi, de magánjogi vonatkozásai is vannak —
hisz a kártérítési követelés csak 32 év alatt
évül el — Jellinek hír szerint el van határozva
rá, hogy a sikkasztásával okozott kárt is meg-
téríti részletekben vállalata jövedelméből.

Egyelőre azonban Jellinek Morton nem
igen mutatkozik sehol, mert hisz ügye még nem
tisztázódott teljesen, félrevonultan él és a leg-
szűkebb baráti környezetben töltötte el a kará-
csonvi ünnepeket.

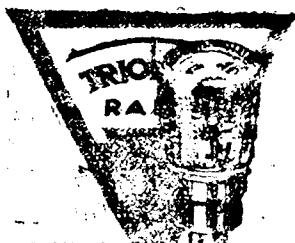
Az Aradi Közlöny

főtéri kiadóhivatala

Bul. Regina Maria 19., a Minorita-
templommal szemben. Telefon 151.

Apróhirdetéseket este 9 óráig el-
fogadunk.

CAROL HIRSCHMANN
CASA DE IMPORT
ARAD, Str. Georgeo Lazar 17.

Kartellen kívüli gyári képviselők:

Gustav Ganz & Co. Wien, „Minerva” W. Wohlober & Co. Wien, „Globe”
Radioapparate-fabrik, Hannover, Pierce-Airo Inc. New York, „Semp-
rit” Oesterreichische Amerikanische Gummiwerke A. G. Wien, Ing. Kriech-
ker & Nehoda Wien, Stasstorfer Rundfunk Gesellschaft m. b. H. Stasstorf.

Raktáron tart.

Izzólámpát minden kivételben és voltágon. Zseblámpa elemet, Zseblámpát
és zseblámpa izzót Triotron hangszóró, hangszóró szisztemeket, elektroöna-
mikus hangszórót és Triotron rádiócsöveket, Autogummit, masszív és lég-
kamrás gummit, Kerékpárgummit és kerékpárgummi alkatrészeket, Tan-
nisz labdát, futball belsejt, Hangosfilm berendezéseket, Európai és amerikai
rádió készülékeket, Anódpótlókat.

Kiszolgálás csak viszonteladók részére

Haka-Triotron batteriák részére, közönségekben egyedárusítók keresetnek.
Hallatlan olcsó árak.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, JANUÁR 1.

Bucaresti. 13.00. Gramofon. 6.00. Dumitrescu zene-
kar: Könnyű és román zene. 7.10. Dumitrescu zenekar.
7.00. Szavalel. 8.30. Opera. — Budapest. 11.00. Rón-
kath. istentisztelet. 12.15. Örökgatolikus istentisztelet.
Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangver-
senye. 3.00. Gramofonhangverseny. 4.30. Ifjúsági elő-
adás. 5.15. Szalonzenekari hangverseny. 6.30. Két tör-
ténet. Irta és felolvassa Kosztolányi Dezső. 7.00. Bura
Sándor és cigányzenekarának zenéje. 8.30. Operett-
részletek. 10.15. Zongora hegedű szonáták. Majd: Ma-
gyari Imre és cigányzenekara. — Bécs. 11.00. A bécsi
trombitazenekar hangversenye. 11.30. Orgonaverseny.
13.10. A bécsi szimfonikusok. 8.30. Strauss János hang-
verseny. Vezényel Strauss János, a szerző unokája.
8.25. Grümmér zenekar. 10.05. Offenbach művei a bécsi
szimfonikusok előadásában. 11.50. Jazz. — Belgrád.
12.00. Gramofon. 13.05. Könnyű zene. 4.45. Gramofon.
6.30. Rádiózenekar. 8.30. Szokol előadás. 9.00. Prága.
11.00. Gramofon. — Berlin. 5.00. Fuvós zenekar. 8.00.
Komor Géza zenekara. 9.00. Wagner: Tannhäuser című
operája. Utána 13.30-ig tánczene. — Kassa. 6.30. Sebesi:
A gyermek és a halál, novella, magyarul. 6.50. Rádió-
zenekar. 8.35. Szakszofonverseny. — Langenberg. 5.30.
Katonazene. 9.00. Mozart: Varázslóvőle című operája.
Majd 13.00-ig tánczene. — Milano. 6.00. Gramofon. 6.10.
Szórakoztató zene. 10.20. Kamarazene. — Pozsony.
6.30. Gramofon. 7.00. A Muzem kávéház zenekara.
11.20. Cigányzene a Baross kávéházból. — Riga. 3.30.
Gounod: Faust című operája. — Svájci Aleman adó.
9.00. Schubert—Berte: Három a kislány. — Varsó. 5.20.
Gramofon. 6.45. Délutáni zene dalokkal. 9.15. A Filhar-
monikusok hangversenye. 11.10. Szólisták hangver-
senye.

SZOMBAT, JANUÁR 2.

Bucaresti. 13.00. Gramofon. 2. Gramofon. 6.00. Si-
biceanu zenekar hangversenye. 7.10. Sibiceanu zene-
kar. 8.40. Gramofon. 9.00. Nicolescu-Bassu énekes hang-
versenye. 9.20. Rádiózenekar. 10.15. Rádiózenekar. —
Budapest. 10.15. Az államrendőrség zenekarának hang-
versenye. 13.05. A rádió háziötösének hangversenye.
5.00. Gyermekekjátzóóra. 6.00. Missziós üzenetek. 6.30.
Másfélóra könnyű zene. 8.00. Mit üzen a rádió. 9.00.
Maya. Operett. Atvitel a Fővárosi Operettszínházból.
Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának zenéje a Spo-
larich kávéházból. — Bécs. 12.30. Hangverseny. 7.45.
Alkalmi óra. 8.30. Vidám műdalok. 9.00. Strindberg—
Wedekind est. 11.25. Pauscher jazz. — Belgrád. 12.00.
Gramofon. 13.05. Könnyű zene. 4.00. Istentisztelet a
székesegyházból. 6.00. Rádiózenekar. 9.00. Milutinovic
Mile népdalestje. 9.30. Hegedűjáték. 10.10. Dai-est. 11.00.
Szállodai és vendéglői zene. — Berlin. 5.30. Szórakoz-
tató zene. 7.30. Népszerű dalok. 9.00. Nagy táncest.

Hirdessen

a 47 éve fennálló

Aradi
Közlönyben

Csatlakozóan szórakoztató zene. — Kassa. 12.30. Gra-
mofon. 13.30. Rádiózenekar. 2.30. Magyar hírek. 6.30.
Falusi zene. 8.20. A 32. gyalogezred fuvószenéje. 9.00.
Zathureczky Ede hegedűművész hangversenye. 9.05.
Gramofon. — Langenberg. 5.20. Gyermekekóra. 6.00.
Hangverseny. 9.00. Tarka est. 12.00. Esti zene. 12.30.
Jazz. — Milano. 6.05. Gramofon. 6.10. Tánczene. 8.10.
Szórakoztató zene. 8.45. Gramofon. 10.00. Tarka est.
12.00. Tánczene. — Varsó. 4.50. Gramofon. 7.30. Strauss
János-művek. 8.30. Gramofon. 9.15. Könnyű zene. 11.10.
Zongorahangverseny. 12.00. Tánczene. — Zágráb. 6.00.
Az akadémiai vonósnégyes hangversenye. 7.00. Eszpe-
rentó közlemények. 11.45. Tánczene.

HA MA
megrendeli az
Aradi Közlöny-t
Ingyen
kapja az Aradi Közlöny
asz! ali
előjegyzési
naptárát!

A szerkesztésért
STAUBER ISTVAN
felel.

NYILTIÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget
Értesítés.

Üzletemet a Piața Catedralei 8. szám
alól, a 14. szám alá helyeztem át.
Kedves vevőimnek boldog újévet kívánok
LEHÓCZKY JÓZSEF.

Gyárosok! — Exportőrök!

Aki vevőkörét nagyobbítani akarja.
Aki biztosítani akarja a kapacitásának megfelelő vevőkört.
Aki elbocsájtott munkásait vissza akarja venni.
Aki nem akar megfúladni a mai gazdasági viszonyok alatt.
Aki fejlődni — gyarapodni akar:
AZ VEGYEN RÉSZT a 932-ös tavaszi, közlekedési, telavivi (Palesztina)

nemzetközi mintavásáron!

Jőjön olcsó társasutazásunkkal **Palesztinába!**

Március 17-től április 14-ig tartó kirándulásunk résztvevői, összesen 17.500 lejért (ebben Konstancától Konstanciáig, a közös utlevél költségeivel együtt minden kiadás benne van, csak a hajón való élelmezés nem) megtekintik a Szeiföldet, résztvesznek a fenti világiállításban, a Világmarkkiadásban, a világhírű parki karneválon és tanulmányozhatják az ottani ipari és kereskedelmi viszonyokat! Mindkét ügyben részletes felvilágosítással szolgál: A telavivi nemzetközi mintavásár erdélyi és magyarországi beszerzője Irodája Cluj, Str. Avram Iancu 18.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkevesebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszleveggyel ellátott kérdésszközdésre válaszolunk. Ajánlatok feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.
APRÓHIRDETÉSEKET ESTE 9 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

LEVELEZÉS.

FIATAL elvált asszony, diszkrét úriember barát-ágát keresi, ki anyagilag szerényen támogatná. Leveleket „Tartós barátság” jeligére az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek. 24

HÁZASSÁG.

AMERIKABAN műszaki vállalat jödo-tait rajzolója vagyok, havonkint kétszáz dollár (harmincezer Leu) jövedelemmel. Harminéket éves létemre nőszülni szeretnék. Előtársamat az ÓHAZABÓL választanám. Anyagi kérdés másodrendű. Házias, családi életet kedvelő hölgy bizalommal válaszoljon „Szabadság, testvériség” jeligével az Aradi Közlöny kiadóhivatalába, minden levélre válasz meg. (Névnélküli óáltalan). 6349 2450

KÖZÉPKORU, független, egyedülálló özvegyasszony vagyok, férjhezmennek harminchárom évtizedtől kezdődően. Vagyonom készpénzben, ingatlanban nagyobb összegű. Tisztelettel írtam, vagyomna való tekintet nélkül, válaszoljanak teljes nevük, címük megadásával „Teli nap sugár 38” jeligével az Aradi Közlöny kiadóhivatalába (Anonym papirkosárba). 2258.

HUSZOMHÁROM ÉVE közvetít házasságokat NAGY JENŐ Budapest, Rákóczi-ut ötvenhét-b. (Összeköttetések: Magyarország, Romániából, Csehszlovákiából, Jugoszláviából.) 2700

GYÁROS férjhezadná leányát egymillió lej hozománnyal, esetleg benősülés. Meg bizott: NAGY JENŐ Budapest, Rákóczi-ut ötvenhét-b.

ÁRVALEÁNY vagyok, férjhezmennek. Hozományom földirtok, ház, kevés készpénz. Fényképet, címetet megküldheti NAGY JENŐ Budapest, Rákóczi-ut ötvenhét-b. 2850

Jó pártit csinál

— ha házasodni akar —
az
„Aradi Közlöny”
apróhirdetése révén.

ALKALMAZÁS.

LEBÉPITETT cégjegyző, perfect román, magyar és német levelező, állást keres. Jelige „3000” az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 250

LAKÁS.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba a város központjában azonnalra kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 48

KÉTSZOBÁ, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-mesternél. 200

Kiadó azonnalra

egy jól bevezetett üzlethelyiség 30 évi fennállással és lakással a város központjában. — Érdeklődni lehet: Stern Lipót háztulajdonosnál, volt Huayadi-ucca 1 szám.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

SALGONE bizományi üzletében

Str. Horia, Neuman-palota, megkezdődött az olcsó új évi vásár. Nagy raktár van: perzsaszőnyeg, ezüsttárgyak, ékszer, manikür-készlet, toaletti garnitúra, különböző dísztárgyak, bundák, festmények, antik szalónok, nagy gyári szőnyeg, jókai összes művei, zongorák, hegedűk, asztalok, székek, teljes szoba-berendezések, storeok, kézimunkák, függönyök, hintaszék, tükrök, scheinon stiben.

NEM KELL BERAKTAROZÁS ÉS KEZELÉSI KÖLTSEGET FIZETNIE. Helyezze el bizalommal eladó tárgyait 10 év óta fennálló bizományi üzletében, hol eladó tárgyai gyors eladásáról gondoskodom. Sürgősen keresek keleti perzsaszőnyegeket, antik komódokat, szalónokat, szekretereket, modern ebédlő és hálóberendezéseket, ezüsttárgyakat, briliáns ékszereket, antik órákat, nriszobabutort, fotelokat, függöny, storeokat, dísztárgyakat, stb. SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Szécheuyi-ucca) Neuman-palota. 1.00

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház-mesternél.

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vas-hordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

B.u.é.k. „GABY”-salon,

volt József K. herceg-ut 11. szám.

RUHÁFOGAST vasból keresek megvételre jó állapotban levőt, esernyő tartóval felszereltet. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 240

Perzsaszőnyegek

350×250, 330×250, 190×250 és összekötők, antik butorok, szőrmebundák, farsagott garnitúra, ebédlőasztal, ampolnák, állólámpák, vitrinek, kézimunkák eladók. „ARS” bizományi üzlet, Str. Eminescu 80. (Ortaly-palota.)

Gyermekkoscsit

nickel sport-kocsit, modernet, jókarban levőt megvásárolnék. Cím leadandó az ARADI KÖZLÖNY főkiaadóhivatalában.

Butor kiárusítás! áron.

Legmodernebb ebédlők, hálók, Wohnzimmer potom áron, raktármezsgünése miatt. — Bankbetétkönyvekre is. — Asztalosnál, Gen. Berthelot No. 8. és Str. Cogalniceanu 28. szám

Tűzifa alkalmi áron

100 kgr. vágott fa Lej 50.—
1 öl a száraz, egyszéges hasáb L 600.—
Concurrenti-ál v. Választó-ucca 176—178

ÜZLETEK.

JÓFORGALMU hentes és mészáros-üzlet, halálesset miatt haszonbérbe kiadó vagy eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 44

Üzlethelyiség

a volt Fórray-uccában
szép éstágas berendezéssel, vagy anélkül
azonnal kiadó.
Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 27

HOTEL CENTRAL

Arad.

Központi fűtés!
Folyó melegvíz!
Fürdőszobás szobák!
Csendes! Tiszta!
Olcsó!
Redukált árak!

Hó és Sarcipők

legújabb módszerű javítása
12 óra alatt.
Minden színben 1 pár új talp, sarok 60 Lej.
HAMMER ZSIGNOND és FIA
Bulev. Reg. Ferdinand 27. (Boros B.-tér).

Hirdessen a 47 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

JOANOVITS ANTAL

SZÜCSÜZLETE

Bundákat, szőrmegafférokat készíten és rendelésre szállít. Javításokat és átalakításokat legprecízebben végez. Olcsó árak!
Str. Gen. Grigorescu volt Tabajdy-u.

INGATLAN.

Tőkebefektetésre alkalmas olcsó házak!

Városháza közelében emeletes, modern, parkettás lakásokkal, jó hozam, 1.800.000.

Központban modern emeletes, parkettás, fürdőszobás lakásokkal 235-000 hozam, 1.800.000.

Ugyanott 4 bérlemény, részben fürdőszobás, 500.000.

V. Batthyány-u közelében 7 lakásos, részben fürdőszobás, 96.000 hozam, 600.000.

Ugyanott emeletes, 4 és 3 szobás, fürdőszobás lakásokkal, részben parkettás, 500.000.

V. Kossuth-u. közelében magasföldszintes, 4 szobás, fürdőszobás, üvegezett folyosó, 1×2 szobás, üzemre alkalmas helyiség. 400.000.

Rendőrség közelében magasföldszintes, jókarban, 3 szobás, előszobás és souterain lakásokkal, 350.000. Esetleg bankbetétkönyvvel is fizethető.

V. Mikos-u. közelében emeletes, új, adómentes szép villa több lakással, alapozva, cserépkályhák, esslingeni redőnyök, autogarázs, áron alul, 360 ezer. Esetleg bankbetétkönyvvel is fizethető.

V. Erzsébet-körút táján 5 bérlemény, részben parkettás, fürdőszobás lakással, 550.000.

Üzletvezetőség táján magasföldszintes, jókarban, 1×3, 1×2, 6×1 szobás, 500.000. Esetleg bankbetétkönyvvel is fizethető.

Vasut táján 14 lakásos, jó hozam, 750.000 Ugyanott 9 bérlemény 170.000 lej hozam alkalmi áron.

Ugyanott 2 szobás, 800 öl gyümölcsösökkel (3 parcella, külön kerítésekkel, kutakkal), tehénészetre és baromifenyésztésre alkalmas, 145.000.

Keramitos, autobusjárattól, főutvonal mellett körülb, 500 öl szőlő kőnával, 1×2, 1×1 szobás lakással, 175.000. Esetleg bankbetétkönyvvel is fizethető.

Központban emeletes, üzletes sarokház, 9 bérlemény, jó hozam, 950.000.

V. Szabadság-térhez közel 5 bérlemény, vízvezeték, shone csatorna, 180.000.

V. Deák F.u. közelében magasföldszintes 1×4 szobás, parkettás, fürdőszobás, 1×2, 4×1 szobás, 675.000.

Ugyanott emeletes, 7 bérlemény, részben parkettás, fürdőszobás, jó hozam, 750.000.

V. Széchenyi-u. táján 4 szobás, parkettás, elő-, fürdőszobás, üzlethelyiség, nagy telek, 500.000.

Piaclétköz közel 6 bérlemény, részben fürdőszobás, 360.000.

Azonkívül egyéb magán-, bér- és üzletes házak, telkek, földek, szőlők eladására van megbízásom.

HATSCHEK, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 2., I. em.

Jó tőkebefektetés budapesti ingatlanokban!

Harmine éves adómentes, jókamatozású bérházak, valamint bérház és villatelekek, jutányosan kaphatók.

STILUS ÉPÍTŐ R.-T.
Budapest, Atilla-ucca 93-94.